

Laisvoji Lietuva

Lietuvių laikraštis
Leidžia Lietuvos
Atgimimo Sąjūdis

911 W. 32 St.,
Chicago 8, Ill.
LAfayette 3-8544

Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois.

Laisvoji Lietuva

FREE LITHUANIA

Lithuanian Newspaper
Published by Lithuanian
Regeneration Association

911 W. 32 St.,
Chicago 8, Ill.
LAfayette 3-8544

Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois.

XI metai.

Kaina 10 c.

Ketvirtadienis, vasario (February) 7 d. 1957 m.

Kaina 10 c.

Nr. 3 (313)

VASARIO 16-JI

Aušros šukių pažadinta lietuvių tauta, atgimsta dvasioje, užsi-
grūdina pasiryžime ir atėjus pa-
togiems momentui, t. y. 1918 m.
Vasario 16 d. paskelbia pasauliui
savo sprendimą — gyventi ir tvar-
kytis savystoviai. Po 130 metų
kovų, pirmosios krašto vyriausy-
bės paraginti savanoriai savo krau-
ju tautai laisvę atperka.

Kai atėjo valstybinių pamatų
stiprinimo ir brandžios kūrybos
metas, kai Amerikos lietuvis dėjo
praktiškai aplaistyta materialinę au-
ką valstybės pamatų stiprinimui,
didžius žygius atlikusius tautos
vyrus, politiniai apjaukėliai pradė-
jo drabstyti partiniu dumbliu. Ir
kas gi atsitiko? Laisvės kovų —
ginklo broliai — savo pozicijose
likosi nepajudinami, o partijos il-
gesnį laiką tęsusios žaidimą dum-
blu, liko fikcijomis. Ir štai nuo
čia prasideda tarpusavio kovos,
pradedama kartotis analoginiai, taip
kaip senaisiais laikais, kada mūsų
kraštą iš visų pusių godžių priešų
apsuptą, svetimieji įtraukė lietu-
vius į tarpusavio kovų sukūrimą,
tarp jėgų brūkamos krikščionybės
ir senojo mūsų bočių tikėjimo —
stambeldiškumo.

Ir kaip tada tarpusavio kovos
susikaldė jėgas ir sumažino tautos
budrumą, bei atitraukė nuo valsty-
binių ir bendrai tautinių reika-
lų, taip dabar, raudoniešiams plėš-
rūnams stipriai paspaudus mūsų
vairininkus, vadovavusius kraštui,
jų koalicinės jėgos suskilo vien-

dėl troškimo valdžios ir kraštas
buvo atiduotas be simbolinio pa-
sipriešinimo.

Raudonoji banga, užtvindžiusi
mūsų kraštą, šluoja visus iš dešinė-
s, kairės ir iš vidurio. Šluoja ir
nepartinį. Žodžiu, visa, kas lietu-
viška. Momentas, ir dar kartą su-
banguoja Lietuva. — Laisvės ir
džiaugsmo bangomis, tėvynės mei-
les kupinos savanorių gretos pa-
sileidžia tautos keliu. Deja, nei-
gai tęsiasi mūsų džiaugsmas. Rau-
donoji okupacija nutraukė džiaug-
smo saitus. Lietuviškoji veikla at-
sidūrė pogrindyje. Partijų vadai,
tik pogrindyje pamatę savo klai-
das ir tik pogrindyje sutarę vieni
kitiems atleisti skriaudas ir siekti
bendro darbo — Lietuvos išlaisvi-
nimo.

Artėjant antrą kartą raudonie-
šiams, dalis mūsų tautos atsiduria
vakaruose, o nesuskubusieji grie-
biasi ginklo ir kelis metus, veda
nelygią kovą. Bendras priešas ko-
vai jungė visus. Bet atsideręs trem-
tyje Vlikas, užmiršo savo duotus
pažadus užmiršti praeitį ir kovoti
prieš bendrą priešą. Iš vieningo
pogrindžio liko tik politinės ske-
veldros. Mes nebeturime vienin-
gos tremties kumšties.

Švenčiant Vasario 16, šita mū-
sų tremties tragedija kaž kaip
daugiau išryškėja. Ar mes sumul-
kėjome ir paskendome smulkme-
nose, ar užmiršome, kad prieš-
mus stovi tas pats priešas ir tie
patys uždaviniai laukia? Vienu ir
antru atveju tremties lietuviškoji
masė yra kalta.

IŠ LIETUVOS DIPLOMATIJOS VEIKLOS

VLIKAS DUODA
"GYVYBĖS" ŽENKLĄ

Pirmame šių metų savo biule-
tenyje Vlikas tarp kitų kiršinan-
čių puolimų yra palietęs ir mane,
tvirtindamas, esą aš protestavęs
Italijos užsienio reikalų ministeri-
joje Lietuvos pasų klausimu. Tai
yra grynas prasimanymas. Nei aš,
nei kuris mano bendradarbių ne-
same tuo klausimu darė jokio pa-
našaus žingsnio Italijos ministeri-
joje.

Reikia gailėtis ir stebėtis, kad
tokiais sunkiais Lietuvai laikais
mūsų tarpe yra organizacijų ir
žmonių, kurie neturi kitų būdų
priminti apie save, kaip tik skelb-
dami kiršinančius prasimanymus
savitarpei nesantikai kelti. Yra
apgailėtinas ir nuostabus dalykas,
kad jie ne tik neturi jokių kons-
truktyvių idėjų ir nesugeba tei-
giamą darbą dirbti, bet visą savo
energiją skiria bergždiems ir ken-
ksmingiems vaidams.

Stasys Lozoraitis

Šveicarijos dienraštis "Basler
Nachrichten" yra įdėjęs įžanginį
straipsnį: "Lietuvos kreipimasis į
Jungtinių Tautų Organizaciją",
kuriame šitaip komentuoja Lietu-
vos Diplomatinijos Šefo raštą Jung-
tinėms Tautoms:

"Sunkus vengrų tautos likimas
pagrįstai sukelia visame pasaulyje
didelį susidomėjimą ir užuojautą.
Tačiau nereikia užmiršti, jog Ven-
grija yra vienas dešimties Rytų

ir Centro Europos kraštų, kurie
yra Sovietų pavergti. Kitų devy-
nių tautų likimas, kiek tai liečia
Maskvos primetą joms smurto
viešpatavimą, nėra nė kiek leng-
vesnis. Ilgą laiką atrodė, kad tos
tautos yra laisvojo pasaulio už-
mirštos. Heroiška vengrų kova už
laisvę garsiu priekaištu priminė
pasaulio viesajai nuomonei apie tų
tautų egzistenciją. Laisvajame pa-
saulyje gyveną tų nelaimingų tau-
tų atstovai daro visa, ką gali, nau-
jai atgijusiam viešosios nuomonės
susidomėjimui palaikyti. Buvęs
Lietuvos užsienio reikalų ministe-
ris Stasys Lozoraitis, dabar Lietu-
vos diplomatinės tarnybos vakarų
kraštuose šefas, yra kreipėsis į XI
jungtinių Tautų generalinės Asam-
blėjos pirmininką kunigakštį Wan
Waihayakon'ą formaliu raštu, ku-
riame jisai ne tik primena Jungti-
nėms Tautoms, kad Lietuva tebė-
ra Sovietų okupuota, bet taip pat
pateikia Gen. Asamblėjai konkre-
čius pasiūlymus, kurie liečia So-
vietų smurto okupuotus kraštus ir
ataitinka viso laisvojo pasaulio in-
teresus".

Pacitavęs visą S. Lozoraitio no-
tos tekstą, laikraštis daro šitokias
išvadas: "Toks yra Lietuvos atsto-
vo kreipimasis į J. T. Gen. Asam-
blėją. Jis, be abejojimo, yra ver-
tas džiūlo dėmesio. Tai, ką minis-
teris Lozoraitis savo išpūdingame
teris sako apie savo kraštą, gali
būti pasakyta lygiai visų Sovietų
Sąjungos pavergtų kraštų vardu.
Žinoma, Vengrijos įvykiai yra
baisūs. Bet kaip tik brutalumo ir
žiaurumo atžvilgiu jie nesudaro
nieko nauja. Visa, ką Sovietai yra
padarę ir tebedaro Vengrijoje, vyk-
sta pavergtuose kraštuose jau dau-
giau kaip dešimt metų. Kaip il-
gai — kyla klausimas — civilizuo-
tasis pasaulis dar žiūrės pasyviai į
šitą teroro viešpatavimą? Ar gali
Jungtinės Tautos šitų įvykių aki-
vaizdoj reikalauti sau iš pasaulio
pagarbos? Ar nepakanka joms liū-
dno pavyzdžio Tautų Sąjungos ne-
sugebėjimo su visomis tragiško-
mis to pasekmėmis? Kaip savo lai-
ku Tautų Sąjunga neįstengė išsprę-
sti svarbių pasaulinių problemų ir
todėl buvo moralinės anemijos pa-
kirsta, — taip Jungtinės Tautos
nustos orumo ir savo vaidmens
kaip tarptautinio teisingumo bei
taikos saugotojos, jeigu toleruos
dabartinę pragaistingą įvykių ei-
gą. Lietuvos atstovo pateiktas pa-
siūlymas — sudaryti specialią Jun-
gtinių Tautų Organizacijos komi-
siją Rytų ir Centro Europos kraš-
tų interesams saugoti yra įspeji-
mas, kurio įvykdymas galėtų ap-
saugoti Jungtines Tautas nuo ne-
pasisekimo ir užkirsti kelią toli-
mesniam neteisybės ir nelaisvės
išsiplėtimui pasaulyje".

O tačiau Lietuva
Tik atbus gi kada,
Ne veltui ji tiek iškentėjo!

Skausmuos jėgos išaugs,
Atgimimo sulauks;
Jau blavosi orai aptemę,

Tik į darbą greičiau!
Tik mylėkim karščiau!
Tik, vyrai, pajudinkim žemę!

POLITIKOS LAUKUOSE

Rašo: S. Varnys

PASLAPTINGAS LIGONIS

Tarptautinės žinių agentūros
praneša, kad praėjusį sekmadienį
Maskvon buvo iškviestas vienas
geriausių Vokietijos kraujo ligų
specialistas — dr. Hans Joachim
Schulten ir ten turėjo pasitarimą
su geriausiais sovietų gydytojais
dėl sveikatos stovio paciento, ku-
rio pavardė yra laikoma didžiau-
sioje paslapytyje.

Greitai po tos žinios paskelbi-
mo pasipylė visa eilė spėliojimų —
kas tokis yra tas paslaptingas li-
gonis? Kai kurios žinių agentūros
pradėjo duoti ir spėliojimusios
atsakymus. Buvo tvirtinama, kad
tuo ligoniu yra Sovietų ministeris
pirmininko pavaduotojas Lazar M.
Kaganovičius, kuris jau nuo seno
esąs ypatingai bloguose santykiuo-
se su Nikita S. Kruščevu ir minis-
teriu pirmininku Nikolai A. Bul-
ganinu. Tuo pačiu buvo spėjama,
kad Kaganovičius yra šių pastarų-
jų auka ir buvęs peršautas. Bet
pirmadienį šie spėliojimai nepasi-
tvirtino, nes Kaganovičius užsie-
ničių žurnalistų buvo pastebėtas
Maskvoje sveikas.

Žiniomis, apie paslaptinius su-
sigrimus ir mirtis Sovietų Sąjun-
goje, jau nuo seno yra maitinamos
pasaulio žinių agentūros, ir pasau-
linė opinija yra susigvenusi su
liūdnu faktu, kad niekur kitur
taip netikėtai valdžios viršūnių
žmonėms nesirita galvos, kaip so-
vietuose. Nėra didelė staigmena
ir pastaroji žinia, — tik daugelis
klausia: kam gi dabar bus atėjū-
si eilė?

IR RUMUNIJOJE NERAMU

Vasario mėn. 3 d. Sovietų kon-
trolluojamoje Rumunijoje buvo
renkamas "seimas", kuris nei sa-
vo rinkimine procedūra, nei sudė-
timi nei kiek nesiskyrė nuo visų
kitų seimų anoje pusėje geležinės
uždangos. Čia tenka pastebėti tik
vienas būdingas faktas: prieš to
seimo rinkimus rumunai buvo su-
tikę pas save įsileisti keletą ame-
rikiečių — stebėtojų. Bet prieš pat
rinkimus buvo pranešta, kad Ru-
munijos vyriausybė tokių stebėto-
jų savo krašte nepageidaujanti ir
jų neįsileis.

Nesunku yra rasti ir priežastį,
dėl kurios buvo atšaukti anksty-
vesni pažadai: Rumunijoje, kaip
ir Vengrijoje bei kituose sateliti-
niuose kraštuose, tebevyksta nuo-
latinis judėjimas prieš krašto oku-
pantus. Atsilankymas Rumunijon
užsieniečių stebėtojų krašto gy-
ventojuose galėtų tik paskatinti
nepasitenkinimo nuotaikas, kurios
galinčios išsivystyti į didesnio po-
būdžio neramumus ir riaušes.

Bolševikų pavergtuose kraštuo-
se gyventojai nesigaili nei didžiau-
sų aukų, kad laisvasis pasaulis
suzinotų apie tikrąją padėtį sovie-
tinėje vergijoje.

ŽYDAI LIEKA NEPAKLUSNŪS

Jungtinių Tautų Organizacija
jau net šešis kartus yra parėmusi
nutarimą, kad Izraelio kariuome-
nė galimai greičiau apleistų Egipt-
to teritoriją, bet žydai šio Jungti-
nių Tautų įspėjimo nėra paklausę.
Jie iš Jungtinių Tautų reikalauja
garantijos, kad Egipto kariuomenė
daugiau nebandys veržtis į Izrae-
lio teritoriją ir sudaryti pavojų
taikai.

Yra pasiūlymų, kad turėtų bū-
ti sudaryta specialī tarptautinė

kariuomenė, kuri nuolatos kontro-
liuotų Egipto — Izraelio pasienį ir
žydu — egiptiečių neramumams už-
kirstų kelią. Tačiau, su tokiais
planais nesutinka Egipto preziden-
tas Nasser. Jis griežtai teigia, kad
tai būtų kišimasis į Egipto vidaus
reikalus. Ši jo nuomonė yra re-
miama Sovietų Sąjungos ir visų
kitų komunistinių kraštų.

Kaip iš šios susidariusios padė-
ties bus išeita, parodys ateitis.

ANGLAI SUSIPRANTA

Kada prieš metus laiko Angli-
joje lankėsi Sovietų Sąjungos bo-
sai Kruščevas ir Bulganinas, Ang-
lijos ministeris pirmininkas Ede-
nas, priimdamas pastarųjų kvietimą
atsilankyti Sovietų Sąjungoje,
buvo pažadėjęs tai padaryti 1957
metų pavasarį. Tačiau šiuo metu,
Edenui pasitraukus iš vyriausy-
bės, Anglijos ministeris pirminin-
kas Harold Macmillan oficialiai
pranešė, kad jis ateinančių pavasa-
rį nežada su savo užsienių reika-
lų ministeriu lankytis Sovietų Są-
jungoje ir ten vizituoti Kruščevą
ir Bulganiną.

Manoma, kad šis anglų "prare-
gėjimas" įvyko po jų invazijos
Egiptan, kada ir Sovietai nedvi-
prasmisškai parodė savo siekimus
Vid. Rytuose.

SUKILĖLIAI TEBEKARIAMI

Kariniai vengrų teismai tebe-
veikia ir tūkstančiai laisvės kovo-
tojų yra kariai, uždaromi įglem-
metam kalėjimuose ir koncentra-
cijos stovyklose, bei išsiunčiam į
Vengrijos teritorijos į Sovietų Są-
jungos gilumą.

Paskutinėmis žiniomis iš Buda-
pešto, ten buvo nubausta mirties
bausme net 20-ties metų mergina
Ersebet Many, kuri yra organiza-
vusi pasipriešinimą prieš komuni-
stus vienoje provincijos vietovėje.
Jaunai didvyrei mirties bausmė
buvo įvykdyta praeitą šeštadienį
ją pakariant.

TRUMPAI IŠ VISUR

● Europos Tarybos patariama-
sis susirinkimas savo 8 sesijoje —
atsižvelgdamas į dabartinę žmo-
nių tragediją, vykstančią Rytų ir
Vidurio Europoje, pareiškė pasi-
gėrėjimą ir simpatijas velkan-
tiems nesiliaujančiam tironų pries-
pauđai ir kovojantiems už laisvę,
nesibijant mirties. Savo 107 rezol-
liucijoje reikalauja paleisti iš ka-
lėjimų ir koncentracijos stovykių
politinius kalinius. Tame sąraše
yra atžymėtos ir 37 lietuvių poli-
tikų pavardės, kaip tai: A. Stul-
ginskio, prof. A. Voldemaro, V.
Čarnecko, K. Bizausko, J. Čapli-
ko, J. Indrišiuo, V. Gustainio,
inž. Stanišausko, V. Petruolio ir
kitų.

● Iš visų trijų Pabaltijo kraštų
į Sovietų Rusiją iki 1957 m. pa-
baigos numatoma išstūsti "savanor-
riais" apie 100.000 jaunuolių ir
merginų. Dėl šitokios genocidinės
politikos Estų Tautinė Taryba —
Jungtinėms Tautoms pareiškė grie-
žtą protestą.

● Pagal oficialų kursą, vienas
rublis yra vertas 0,033-0,07% g. —
auksko, tačiau faktiškai rublio
perkamoji galia pačioje Sov. Ru-
sijoje sudaro tik septintąją ar de-
vintąją dalį oficialiai nustatytos
"auksko vertės".

Laisvės paminklas, laik. sostinėje Kaune, Neprikl. laikais.

1956 metų romano konkurso laimėtojas

Paulius Jurkus

"Drauga" reikia sveikinti, kad užsimojo ieškoti naujų talentu, kelti literatūrą, skelbiant literatūrinės premijas už geriausius grožinės literatūros kūrinius. Ir šiemetinė (iš eilės šeštoji), kuri atiteko Žemaičių krašto sūnui Pauliui Jurkui. Gal jis buvo daugiau pažįstamas periodikoje ir lengvo žanro kūriniams. Bet drįso pasinėsti į romaną, kuris ir jūry komisijos pripažintas geriausiu ir teko "Draugo" romano konkurso premija. Perna! visus nustebeino debutantė Birutė Pūkelevičiūtė, davusi gera romaną, ką ir kritikai gerai įvertino. Šiemetinis laureatas jau ne naujokas ir premijuotas romanais "Smilgių akvarelė", kuriame piešiamas lietuviškojo kaimo gyvenimas, iškeliamos gerosios pusės, kas ir buvo toje, gražioje Lietuvoje, bet nerasime to niekinimo, juodinimo, kai mūsų jaunieji rašytojai mėgsta, kas lietuviška — su purvais maišyti.

Laureatas gimė 1916 m. liepos 27 d. Žemaičių Kalvarijoje. Ten ir ėjo pradinę mokyklą, o gimnaziją lankė ir baigė Telšiuose 1936 m. Tais pačiais metais įstojo į Kauno universitetą, kur studijavo literatūrą, o baigė 1943 m. Vilniuje. Dar gimnazijoje būdamas rašinėjo mokslinių laikraštėliuose, o vėliau pasirodė su eilėrašiais "Ateityje", "Studentų Dienose". Rašė ir nevelės, apysakas, legendas. Be to,

TĖVŲ ŽEMĖ

LASo Anglijos Vietininkijos leidžiamas laikraštis. Išleina kas 3-4 savaitės. Turinys gyvas, įdomus, nušviečia ir tenykštį lietuvių gyvenimą. Ilustruotas.

Prenumerata JAV ir Kanadoje metams — 2½ dol., atskiras numeris — 20 cent.

Užsakyti galima šiuo adresu: "Laisvoji Lietuva", 911 W. 32 St., Chicago 8, Ill.

Skaitydami KARĮ būsite gerai informuoti apie pasaulinius įvykius, rasite straipsnių iš karinės ir Lietuvos istorijos, retais paveikslais iliustruoti ir Lietuvos karių atsiminimų iš įvairių laikų.

Metinė prenumerata \$5.00; rašykite: KARYS, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Kiekvienam žmogui yra duota laimės taurė, kas dorai ir rūpestingai gyvena, užtenka visam savo amžiui. Dirtybės ir kitų papročių vergas ir mirdamas palieka tą laimės taurę neišnaudojęs.

Vysk. A. Baranauškas

PETRAS SAGATAS

Išėivis ilgisi Lietuvos ir Kruojos...

Pirmoji šių metų knyga: Petras Sagatas — SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiliuoti kūrinių. Chicago, 1957. Jono Tričio viršelis ir vinjetė. Puslapių 96. — Autoriaus leidinys. Kaina \$1.50.

Petras Sagatas, "Saulėleidžio spinduliuose" autorius, Pakruojaus apylinkėje 1882 m. gimęs, Amerikon 1913 m. iškeliavęs, rašinėti pradėjo tik 1915 m. Laiks nuo laiko jo eilėraščiai buvo spausdinami lietuvių periodikoje. Autorius daug dienų praleido kelionėse, lankėsi ir Nepriklausomoje Lietuvoje. Nauja išėivijos banga jį paskatino lyg ir iš naujo susidomėti poezija ir joje prakalbėti "nauju žodžiu".

Rinkinys "Saulėleidžio spinduliuose" susidaro iš 6 skyrių: "Išėivio širdies plakimai", "Manieji medžiai ir gelės", "Sodų žiedų lapeliai", "Tekla Kruojos vandenėlis", "Saulėleidžio spinduliuose" ir humoristinių kūrinių — "Išėivis mato palmes". Be to, trys puslapiai (68-70) pašvęsti biografiniams rašiniui: "Sodininkas skaitytojams", o knygos gale duoti ankstyvesnių bandymų pavyzdžiai.

P. Sagatas yra kitų poetų įtaškoje, bet tuo pačiu metu pasirodo jaunatviškai užsidegęs ir nemenkai savaimingas. Beveik visuose kūriniuose vyrauja skaidri nuotaika, giedrumas, kuklūs, bet laimingi Lietuvos prisiminimų vaizdai ir medžiais bei gelėmis susižavėjimas.

Ir sklido iš kiemų, iš šiaudinių grybių, ragaišiu gardusis kvapas — yra viso rinkinio lyg ir vedamoji linija. Petras Sagatas prisimenama D. Stankaitė ir kt. ir minima Aldona. Tačiau, šiemet jau ji nustebeino visus, kylanti, stiprėjanti, gražia ateitimi.

Šiemet premijos įteikimo šventė praėjo nuotaikingiau, nes ir publikos buvo kur kas daugiau, ypač pamėgo jaunimas, ir šventės rengėjai bei mecenatai patenkinti, kai laureatų šeima didėja ir didėja, įnešant literatūros lobynan vertingų kūrinių, ypač pernai ir šiemet. Kai pernai dar stebino ir mecenatas, paskyręs net penkioms premijoms 2.500 dol., tai vienas "Draugo" redaktorių — kun. dr. Juozas Prunskis, šiemet paskyręs 500 dol. premijai muzikiniam kūriniams. Ir gali visai patenkinti, sakyčiau, pigūs žmonės, plepėti, pavydėti ir apsnėkti, vistiek vienišelis, skirias tokias sumas premijoms yra vertas žymaus kultūrininko vardo.

Jn. Vaidelys

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

Kuri įvyks birželio 30 d., sparčiai ruošiamas. Numatyta dalyvavimas keliolika grupių iš įvairių Amerikos vietovių ir iš Kanados. Be to, dar dalyvaus ir Čikagos lietuvių parapijinės mokyklos su savo programa, pajvairinant ir tautinių instrumentų muzika. — Grupės atliks apie 16 šokių. Pati šventė įvyks Amfiteatro aikštėje. Šventės komitetui vadovauja žinomas šokėjas Bronius Šatas, padedant eilei asmenų. Sudaryta ir kelios komisijos. Šventę ruošia Čikagos Apygardos L. Bendruomenės Valdyba.

O brangi lietuviškoji, šventa kalba prigimtoji! Už žemėtūgus tu brangesnė, ir už viską meilingesnė.

J. A. Vištelis

IŠ ČIKAGOS Realybė ir svajonės

Jurgis Voldemaras

Europos stovyklose, besišildydami pavasario saulėje ir bevartydami Amerikos lietuvių laikraščius, taip vadinami tremtiniai, dažnai pasijuokdavo iš tokių skambiais vardais pasipuošusių klubų, kaip Rožių ir Lelijų, Rūgštaus Pie no, Apšvietos ir panašiai. Tada atrodė, jog visų šitų klubų veikla prasideda ir baigiasi parengimais, gegužinėmis, kur sueinama, pageriama, pavalgoma ir vėl išsivaiškima. Nevienas kraipė galvą ir nesuprato, iš kur pas žmones atsiranda noras ir energija užsiimti panašiu klubų bei organizacijų veikla. Tada buvo svajojama apie Čiurlionies ansamblio perkėlimą į Ameriką, teatro įsteigimą, lietuviškų žvaigždžių debiutu Metro politan operoje, ir kitus gražius dalykus, kuriais Europos lietuviams nustebeinti Ameriką.

Štai nuo tų stovyklų laikų praėjo keletas metų, tūkstantčiai lietuvių laimingai perplaukė Atlantą, neblogai įsikūrė, taigi būtų pats laikas žvilgtelėti į jų veiklos bei nuveiktų darbų balansą. O, koks nusivylimas buvusiesiems geros valios optimistams! Čiurlionies ansamblis girdimas jau tik plokštelėse, Lietuvių Teatro pastutinis veiksmas baigėsi užkulisine drama, kur bemaž visi su visais persipuko, žvaigždės sužibėjo lietuviškuose parengimuose ir gerokai prigeso. Bendruomenės likimą, dar jai esant gimdymo stadijoje, išpranašavo Mikas Vaidyla... Politinėje veikloje, tikras Žolinių kermošius Zarasų turgavietėje. Svarbiausia, tai nieko nustebeino, net patys savęs, nes iš praeties žinome, kaip sunkiai sekasi lietuviams tarpusavy susisiekti.

Nepasisekusių bandymų spragas reikėjo kuo nors užkisti, ir jos buvo užkistos. Kaip grybai po lietaus ėmė dygti visokios draugijos ir sąjungos, kurios dažnai žymios pirmomis vėrdėmis, ir tų trumpintų pavadinimų nemažiau, kaip sovietiškoje enciklopedijoje. Sunku net ir susigaudyti. Susior ganizavo paštininkai be pašto, geležinkeliečiai be geležinkelių, karininkai be kariuomenės (jų ponios taip pat!), šauliai be šautuvų, mokytojai be mokinių ir mokyklų, ir taip be galo... Visų tų draugijų paskirtis primena ponios Adelaidės atsiminimų skrynelę, kurią taip gražiai aprašė Maupas sant. Ponia ją ištraukdavo, atidarydavo, ir paskėsdavo jaunystės prisiminimuose.

Atvirai kalbant, senųjų ateivių klubai ir draugijos turėjo realesnį pagrindą. Jie apjungė grupes žmonių vietos ir laiko sąlygose. Iš jų išaugo spauda, apdraudus draugijos, liginės ir prieglaudos. O kas išaugs iš mūsų šių?

Senieji lietuvių emigravo kitose sąlygose, nei mes. Jie neturėjo ką palikti Lietuvoje, nes nieko nebuvo surta. Amerikoje jie reprezentavo nežinomą mažumą, maišomą su lenkais arba rusais. Jie nepajuto to saugumo, kurį mes juntame dabar, galėjo būti lengviau apgaunami ir eksploatuojami. Gyvenimo sąlygos reika-

lavo, kad jie burtųsi krūvon.

Šiandieną kiekvienas iš mūsų pats pajėgia susirasti darbą ar pasirinkti draudimų agentūrą. Nebegyvenama po keturis ar penkis "ant burdo", nebedirbama po 12 valandų be antvalandžių. Modernaus gyvenimo sąlygos padarė žmogų mažiau priklausantį nuo kitų. Taigi, ir organizacijų klausimas nėra toks aktualus. Vyresnio amžiaus žmonės rūpinasi išsi-

MŪSŲ DEMOKRATAI UŽ CENZŪRĄ — POLITINĖ VALSTYBĖ IŠ ČIKAGOS ALT VEIKLOS

Senatorius W. Morse, kalbėdamas televizijoje pareiškė, kad nuslėpimas nuo visuomenės faktų ir nepaskelbimas jų spaudoje, gimdo policinę valstybę. Gi, Čikagos Lietuvių Tarybos kai kurie nariai pareiškė protestą savo spaudos komisijos nariui už tai, kad šis aprašė Tarybos posėdį. Kaltintojai tvirtino, kad negalima rašyti viską, kas yra kalbama, o rašyti tik tai, kad nariusi glostytų.

Ir taip kalbėjo tie, kurie savo organizacijų atstovaujamoje laik raščiuose nuolatos verkia dėl Lietuvos buvusios karo cenzūros ir kitokių suvaržymų. Keista, kad tautinei grupei, kuriai paprastai suverčiamos suvaržymų kaltės, — šiuo kartu teko ginti spaudos laisvę.

Ginčas kilo dėl korespondencijos, kurioje buvo paminėtos pavardės tų, kurie balsavo už lietuvių kalbos stipendijos universitete paskyrimą ir, kurie prieš. Prieš balsavusieji pasijuto nuskriausti, nes Br. Tūbelio žodžiais tarant, korespondencijoje buvo parodyta, kad jis nemylis studentų, o jis (suprask korespondentas) juos myli, nors patioje korespondencijoje apie meilę nebuvo jokios kalbos. E. Samienė pareiškė, kad nedera rašyti viską, kas yra susirinkime kalbama, o Čepukas iškėlė mintį, kad tokį narį iš organizacijos reikia išmesti.

Korespondencijos autoriui (kurio prisipažino esąs Vl. Vijeikis) paklausus ar buvo parašyta netiesa, niekas to nepatvirtino. Girdi, ten viskas buvo teisinga, tik kam rašyti tokius dalykus, kurie nevisiems patinka? T. Blinstrubai pateikęs kito autoriaus aprašymą, kuriame keli asmenys buvo išskirti į padanges, priskiriant jiems nebūtinai nuopelnus, niekas iš save vadinančių demokratais, neprotetavo. Mat, ten buvo kalbama apie jų žmogų. Išleina, kad save vadinantiems demokratams, spaudos laisvė reikalinga tik tada, kada į padanges kelia visus jų žmones.

Atsakydamas į kaltinimus, Vl. Vijeikis pareiškė, kad jis nematęs reikalo slėpti nuo visuomenės jų liečiančius dalykus ir jo nuomone, Taryba, būdama įvairių pakraipų žmonių sambūriu, neturėtų nieko slėpti turėti. O kad nariai nesijaustų "nuskriausti", kvietė susirinkimuose taip elgtis ir kalbėti, kad nebūtų gėdos. Į Čepuko iškeltą mintį, išmesti, V. Vijeikis pareiškė atsisakęs iš spau-

starnauti pensiją ir susitaupyti vieną kitą tūkstantį. Žmonės be pri-taikomų profesijų turi sąlygas baigti įvairių specialybių kursus bei mokyklas. Šiuo atžvilgiu mes tikrai neturime ko pavydėti senie siems ateiviams.

Atrodo, jog turime geriausias sąlygas imtis darbo tose srityse, kur yra juntama didelė spraga, kaip teatro, geros spaudos, paskaitų organizavimo ir pan. Bet esame pavydūs, ambicingi ir šykštūs kitiems. Dėl to metamasi į įvairius svajonių klubus, kur yra geri šansai būti išrinktami pirmininku (vict pirmininku tikrai) susirinkti, pasibartinti, ir išsivažinėti po namus.

MŪSŲ DEMOKRATAI UŽ CENZŪRĄ — POLITINĖ VALSTYBĖ IŠ ČIKAGOS ALT VEIKLOS

dos komisijos pirmininko pareigų, bet rašyti teisybę, rašys, kaip rašės, nes tiki į spaudos laisvę.

Susirinkimo pirm. T. Blinstrubas užklauskė Čepuką, ar jis įneša pasiūlymą Vl. Vijeikį išmesti iš Tarybos narių? Čepukas atsako, kad jis neįneša, o tik taip sau yra pasakęs. Pirmininko prašomas, V. Vijeikis paliko eiti spaudos komisijos pirmininko pareigas ir toliau.

Neglostytas

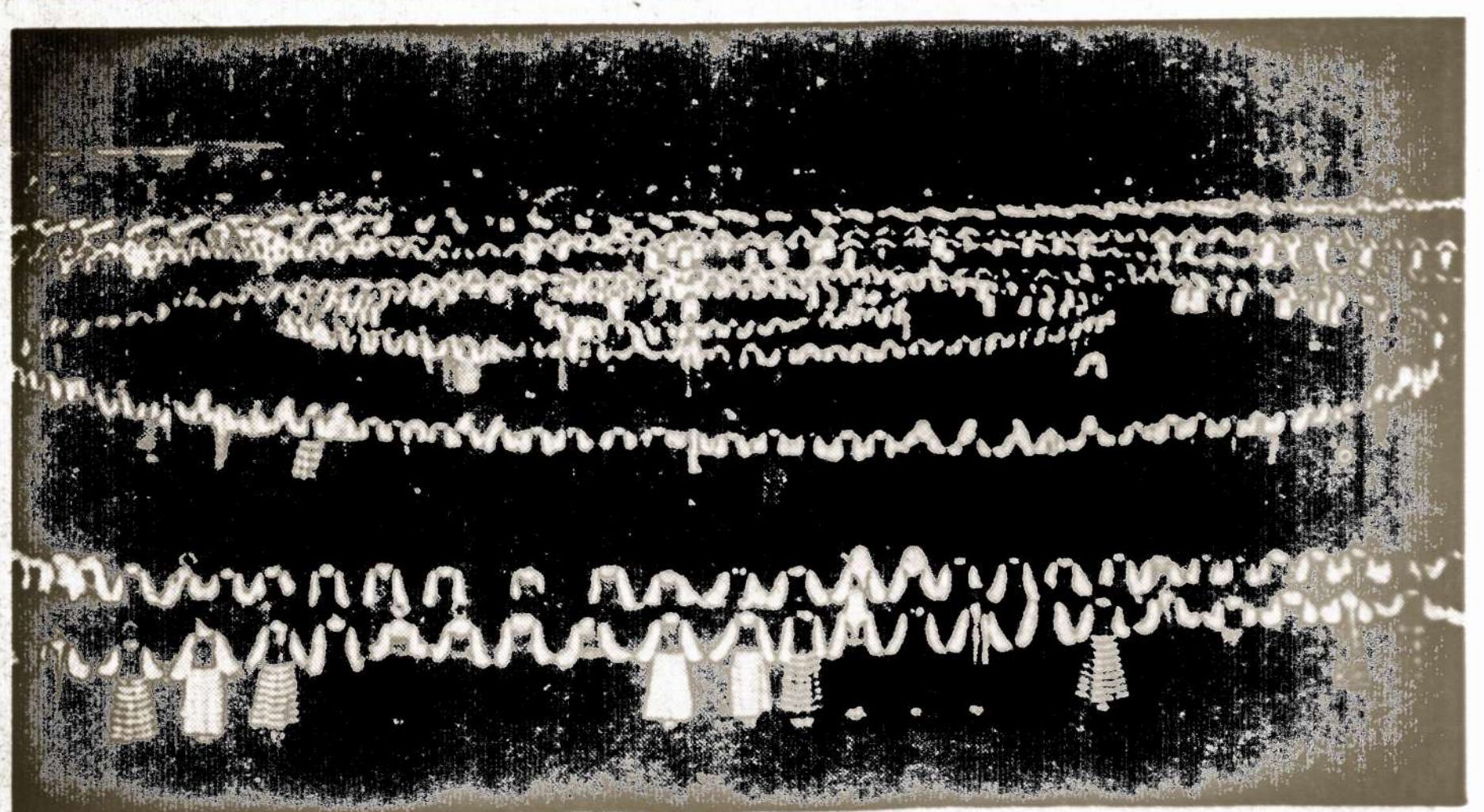
NAUJAS MARGUTIS

Jau šiemet išėjo Margučio Nr. 1, gana įdomiu turiniu, gausiai iliustruotas. Eina 29 metus, o kitąmet šves 30 metų sukaktį. Tai vienintelis Amerikoje pradėtas žurnalas, taip ilgai einas ir įsteigtas žinomo muziko ir teatrolo Antano Vanagačio, kuris Amerikos lietuvių istorijoje paliko didelių nuveiktų darbų. Jo įsteigtas Margučio radijo valanda, kuri ir dabar kasdien skaitoma vakarais, o ketvirtadieniais da kartus ir sekmadieniais dienos metu. Arba jį vadovauti chorai bei pagarsėjęs anais laikais skersai ir išilgai Ameriką perbraižęs Dzimdzi Drimdzi su savo vaidinimais. Taigi ir Margutis turi gražią praeitį ir pats žurnalas turi kuo pasigirti ir kiekvienas numeris vis įdomesnis, vis įvairesnis ir visų laukiamas. Jo adresas: 6755 So. Western Av., Chicago 36, Ill.

Koncertas pavergtoms tautoms

Antikomunistinis Frontas New York'e, pavergtų tautų garbei, ruošia didelį ir pirmą koncertą Amerikoje. Dalyvauja pavergtų tautų meninės jėgos. Koncertas įvyks kovo m. 24 dieną Schwaben Hall, Brooklyne, N. Y. — Lietuviškąją programos dalį išpildys: aktorius Vitalis Žukauskas, Lietuvos operos solistė p. Jonuškaitė ir solistė Sabaliauskienė. Be to, bus tautiniai šokiai ir įvairūs siurpryzai.

Visi lietuvių prašomi koncerte kuo skaitlingiausiai dalyvauti

Birželio 30 d. Lietuvių tautinių šokių šventė

LAISVOJI LIETUVA

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

FREE LITHUANIA

LITHUANIAN NEWSPAPER

Published Bi-Weekly on Thursdays
LITHUANIAN REGENERATION
ASSOCIATION
911 W. 32 St.,
Chicago 8, Ill.
LAfayette 3-8544

Vyr. redaktorius Juoz. Masionis.
Redaguoja Redakcijos Komitetas.
Straipsnius ir korespondencijas re-
dakcija taisy ir taipina savo nuoma-
ra. Neįrašyti rankraščiai grąžina-
mi autoriams pareikalavus.

Pavarde ar slapyvardė pasirašyti
straipsniai ne visada išreiškia re-
dakcijos nuomonę.

Prenumerata:
Metams — 4.50; pusei metų —
2.50. Atskiras numeris 10 ct. —
Subscription per year — \$4.50;
6 months — \$2.50; 10 c. per copy.

Laisvės ilgtis

A. J. Veiverėnas

Kai tauta yra laisva ir nepri-
klausoma, jos laisvė džiaugiasi vi-
si tos tautos žmonės. Džiaugtis
laisve ir ją jausti galima tada, kai
ji pilnintai suprantama ir įverti-
nama. Didelė nelaimė tautoje yra
tada, kai laisvėje gyvenant ar net
josios netekus, parodomos didelės
laisvės esmės nepažinimas ir ne-
vertinimas.

Labai opu statyti klausimą, ar
mūsų tauta suprato ir ar supran-
ta tikrą laisvės sąvoką ir vertę?
Nuomonių atsakymuose rastūsi,
be abejonės, daug ir gal skirtingų.
Viena atveju toji nuomonė ir
atsakymas sutaptų daugumos, kad
mūsų senolių senoliai, kurie nar-
siai gynė savo kraštą ir religiją
nuo kryžiuočių, rusų ir kalavijuo-
čių, savo tautos laisvę suprato ir
vertino pilnintai. Toji jų laisvės
kova buvo pagrįsta ne tiek visos
tautos laisvės siekiams, kiek indivi-
dualaus žmogaus — lietuviu pri-
gimta teise būti laisvu žmogumi.

Šią teisę lietuvis tada karžygiškai
gynė ir gerbė. Jis gynė savo reli-
giją, savo papročius, savo namus
ir gyvybę nuo visų tų, kurie kėsi-
nos jam tai išplėsti, atimti ar pa-
keisti. Gilus laisvės supratimas
lietuvių nuo lietuviu ne stūmė ša-
lin, bet būrė jungtis draugėn, pe-
ty į petį stoti kovon su priešais
grobuoniais.

Negausi žmonių skaičiumi lie-
tuvių tauta pajėgė sukurti didelę
ir galingą valstybę, sugebėjo val-
dyti kitus ir laisvė džiaugtis šimt-
mečius. Sekmė ir laimė ją lydėjo
tol, kol lietuvis neparado indivi-
dualios laisvės mąstyti, garbinti
savo dievus, gerbti savo ir kito
žmogaus laisvę. Ugnimi ir kalavi-
ju atnešta svetima religija, nauja
kultūra ir svetimi papročiai, kaip
aštrus peilis padarė piuvį lietuviu
širdyje, padalinant pusiau. Radosi
lietuvis pagonis ir krikščionis. Juo
du jau priešai tarp savęs.

Su Lietuvos apkrėkimu bal-
gėsi pirmasis lietuvių laisvės ko-

vos etapas, žinoma, skaudžiu pra-
laimėjimu, kurio pasekmės liko
amžiams. Nors apsikrikštiję lietu-
viai ir tęsė kovą toliau, bet ji ra-
dosi nesekminga. Lietuviu pasiti-
kėjimas ir jungtis ėmė nykti. —

Brovesi svetimi papročiai, sveti-
ma kultūra ir svetimi žmonės. Lie-
tuvis prarado individualinę laisvę,
tauta pakliuvo lenkiškon, vėliau
rusiškon vergijon.

Primkim dėmesin ir antrą nuo-
monę, kad mūsų savanoriai kūrė-
jai taip pat gerai suprato ką rei-
kia gyventi laisvėje. Jų kova dėl
laisvės nebuvo veltui. Tauta pri-
sikėlė vėl būti laisva ir neprikla-
usoma. Reikia, jie tiksliai įverti-
no laisvės dydį ir pirkimo auką.

Tačiau, tik porą dešimtmečių
tvėrėme besidžiaugdami taja sava-
norių atkovota laisve. Kodėl taip
trumpai švietė mums patekėjusi
laisvės aušra? Kodėl tauta vėl pa-
vergta? Į šiuos klausimus mėgi-
name kiekvienas vis savaip atsai-
kyti. Tarsi nenujaušdami, kur glū-
di tiesa, graibomės aplink, daž-
niausia kaltes primedami kitiems:
— "Mes maža tauta, tokia jau mū-
sų geografinė padėtis, Hitleris su
Stalinu mūsų tautą paprekiavo ir
t. t." Pasigirsta balsų minioje,
kad mūsų vadai buvo netikę, kru-
vini diktatoriai, bailiai, pataikū-
nai ir t. t. ir t. t. Kiek šiuose tie-
gimuose tiesos ir kiek melo, čia
nediskutuokime, bet pažvelkime
giliau per šį išorinį problemas dra-
bužį į esminį reikalą.

Savanoriai — kūrėjai atkaria-
vo Lietuvai Nepriklausomybę ir
Laisvę, bet tauta nesugebėjo tos
laisvės paremti ant tikrojo laisvės
principų pagrindo. Neįstengė at-
statyti ilgus šimtmečius lietuvių
tautą jungusių individualios žmo-
gaus laisvės principą ir sugrąžinti
turėtą pagarba bei pasitikėjimą
lietuviu — žmogumi.

Atsitiko tai gal dėl to, kad at-
kovojuos nepriklausomybę, daug
kas pasinaudodami savo brolių

krauju pirktą laisvę, griebėsi tik
patys vieni taja laisvę džiaugtis.
Kūrėsi partijos ir grupės. Kilo
noras tik valdyti ir tik savąjį gru-
pę turėti pilną laisvę. Tokią lais-
vę, kad pajėgti suvaržyti kito, sa-
vo brolio lietuviu turimą teisę lai-
svai mąstyti ir kurti. Savanorių —
kūrėjų turėta laisvės idėja ir min-
tis liko nustumta į antraeilę vie-
tą. Jų žygiai liko kaip legendari-
nis reikalas tautinių jausmų pa-
graudinimui.

Dabar, po trijų dešimčių ir dau-
giau metų bandoma aiškintis, kad
va, aš ir tas ir tas, tai troškome
Lietuvai gero — kilnios ir nesu-
teptu drabužiu demokratijos. De-
ja, kad tie pasiaiskinimai sveiku
protu galvojančio lietuviu neįtiki-
na. Jie tik vaizdžiai parodo, ko-
kioje tragingoje būklėje radosi
mūsų tauta pirmaisiais kūrimosi
metais. Kaip daug ji stokojo pa-
kankamai išsimokslinusių ir paty-
rusių valstybinio gyvenimo vadų
bei šviesuolių, kurie protu ir dvasi-
a būtų atsidavę savo brolių ir se-
nolių krauju atpirktai žemei. Tari-
ami demokratijos kūrėjai tautą
privedė prie to, kad reikėjo grie-
bti pačių pavojingiausių priemonių
tautos laisvei apsaugoti.

Perskaičius vieno, antro ir tre-
čio demokratijos kūrėjų bei gynė-
jų liūdus prisiminimus, telieka
tik nusistebėti, — mūsų tautą tik-
rai Praamžius saugojo, jei mes iš-
tvėrėme laisvėje ilgiau kaip du
dešimtmečius. Jei ne karo aud-
ros, ar tik nebūtume pasekę Ispa-
nijos pavyzdžiu, nes iš vienos pu-
sės iš Maskvos diriguojamų "de-
mokratų" ir iš kitos — prelato ka-
talikiškų demokratų, buvo ruošia-
ma dirva nuversti "kruvinąjį dik-
tatorių" A. Smetoną ir pastatyti
korką nors (anot B. Railos) Bona-
partą.

Žilo plauko sulaukusiam senam
altaristui, nederėtų iš arnotų šau-
dyti į a. a. A. Smetoną ir A. Vol-
demarą, jei jis dar Lietuvai ilgisi
laisvės. Tuo labiau, dar tebesėdint
ant tautai vaduoti pinigėlių kap-
šelio. Kažin, ar teisinga yra juos
neikinti, kad jie Lietuvą mylėjo
daugiau ir tautos laisvės reikalą
statė aukščiau. Ne dėl ko kito,
kad ir grubiai tariant, jie prelatą
apgavo.

Kažin, ar altarista nebandė A.
Smetoną ir Voldemarą apgauti? —
Kas gi A. Voldemarą su Smetona
sukiršino? Ar ne į voldemarinin-
kų eiles infiltruoti altaristos bro-
liukai? Kas jį įvedė į Smetonos
paruoštus spąstus sukilimų ruošė-
jų ir pučinių gaudymui? Apie
tai altarista tur būt "neprisime-
na" taip, kaip ir daugelį dalykų
savo rašytuose prisiminimuose. —
Nusekusių atmintį galėtų papildyti
altaristos ambasadorius. Gal ta-
da paaiškėtų, kas prašėsi Gestapo
pinigų ir ginklų sukilimui prieš A.
Smetoną "režimą".

Atrodo, kad dar daug daug pur-
vo paslėpta toje mūsų partijų po-
litikos magazetėje, kuria jos viena
antrai vana per veidą. Jei švari-
natės tą purvą svetimoje žemėje,
tai grįžkite į laisvą Lietuvą jau be
jo. Nedrėbkite juo savo brolių ir
veidą, bet tyliai ir be triukšmo —
nusiplaukite rankas ir veidą. Dum-
blais aptekusios akys greitai tėvy-
nės laisvės aušros neparegės!

PS. Kitame numeryje bus an-
tra šios temos dalis.

DIENOS- REIKALAI

J. Žvainys

Bankrotų keliu

Šiame skyriuje tilpę samprotavi-
mai, kad p. J. Lonskoronskiui
vargiai pavyktų Vlike pravesti už-
sibrėžtas reformas, išsipildė. Po-
nas J. Lonskoronskis iš Vliko Ta-
rybos pirmininko pareigų, kuriose
jis buvo neseniai patvirtintas, pa-
sitraukė. Iš p. S. Narkelūnaitės
"Drauge" tilpusio reportažo — pa-
sikalbėjimo su p. J. Lonskoronskiu
gaunasi įspūdis, kad jis pasi-
traukė dėl šių priežasčių:

1) Kad Vlikas nustojo savo
pirmykščio rezistencinio charakte-
rio,

2) kad Vliko moralinis autori-
tetas ir veiksmingumas yra kri-
tęs ir kad jo struktūrinė bazė su-
siaurėjo bei kad jis daug padarė
klaidų,

3) kad Vliko neremia visa po-
litiniai organizuota visuomenė, o
neorganizuotoji yra Vlikui abejin-
ga ir suskilusi,

4) kad mūsų politinės srovės
vadovaujami pasenusiomis normo-
mis ir kad į tikrovę neįneša nau-
jų kūrybinių elementų,

5) kad Vlikas žaidžia funkci-
jomis, neišplaukiančiomis iš jo
prigimties,

6) kad Vlikas baigia pavirsti
fikcija, savo keliu traukdamas ir
diplomatus,

7) kad veikiantieji veiksniai
nustojo atsakingumo prieš tautą ir
8) kad tarpusavio varžytinės ir
asmeniškos ambicijos neleidžia su-
kaupti jėgų į vieną vietą.

Iš čia patiektos jo pasisakymų
santraukos atrodytu, kad p. Lon-
skoronskis iš Vliko Tarybos pir-
mininko pareigų pasitraukimo
priežastys yra aiškios ir komenta-
rai nereikalingi. Bet turint gal-
voje, kad šitai parašė krikdemine,
tokio Vliko veiksmus remianti
spauda ir nepridėjo savo komenta-
rų, didžiuliu klausukų miško šy-
du aptraukia kiekvieno, toliuose
pratusias žvelgti akis. Ir tuo la-
biau, kad tautinės srovės, už šio-
kius pasisakymus yra tos pačios
spaudos vadinamos nedemokratiš-
koms, diktatūrinėmis, o kartais,
net ir dirbančiomis už svetimus
pinigus. Kai kam gal galėjo susi-
daryti įspūdis, kad visa tai užmirš-
tama ir belieka tik vieni kitiems
paduoti rankas ir žengti bendro ir
vieningo darbo keliu.

Deja, taip nėra. Nė liudininkų
ir jiems artimų socialistų spau-
da pagarsino liudininkų parinkto
į Vliko Tarybos pirmininkus at-
virus ir teisingus samprotavimus,
bet krikdemų. Ponia E. Devenie-
nė ne todėl nutarė atsistatydinti,
kad jai politika nepatiktų, ar kad
jai ne prie širdies Europa, bet kad
jos keliai niekaip negalėjo sutapti
su dr. P. Karvelio užmačiomis. Ir
pagaliau ne todėl M. Krupavičius
per išitus "Drauge" puslapius ci-
tavo K. Griniaus prisiminimus —
dėl gruodžio 17 d. įvykių, kad jie,
jam būtų patikę, ar jo teisingumu
būtų jis susižavėjęs, ar kad Krup-
pavičiaus atsiminimai "Drauge"
štabui būtų patikę, bet kad užbo-
vinius politikoje neprityrusią liu-
dininkų likučių saujelę ir dabar
kad parodžius kai kurių protinge-
snių ir sumanesnių liudininkų nu-
sistatymą Vliko atžvilgiu.

Faktas, kad Vlikas randasi ban-
krote. Faktas, kad jis vedamas
prie bankroto. Ir bus vedamas iki
jame liks vieni krikdemai. Anks-
čiau buvo užsakytas apginti Vli-
ko bankrotą p. K. Škirpa. Bet jo
nepatyrimas Lietuvos vidaus poli-
tikoje, jį nukreipė per daug pasi-
sakyti prieš Diplomacijos šefą ir
jį tas pats Vlikas, per K. Škirpos
neapsižūrėjimą, jį pastatė ant
provokacinio kello. Šiandien krik-
demai panoro ant to paties kello
pastatyti ir p. J. Lonskoronski,
bet jis, būdamas apdairesniu, at-
sisakė Vliko viešpačiams pataikau-
ti. Jam Diplomacijos šefo titulas

tai grįžkite į laisvą Lietuvą jau be
jo. Nedrėbkite juo savo brolių ir
veidą, bet tyliai ir be triukšmo —
nusiplaukite rankas ir veidą. Dum-
blais aptekusios akys greitai tėvy-
nės laisvės aušros neparegės!

PS. Kitame numeryje bus an-
tra šios temos dalis.

neginčytinas. Net dėl metamo vli-
kininkų kaltinimo, kad p. Lozorai-
tis rizikuoja pasidaryti iš Vliko
išėjusios vienos grupės eksperimen-
tu, ar, škirpiškai tariant, eks-
ponentu, neabejoja, kad tai vyks-
ta prieš jo valią. Vadinasi, jis yra
tuo keliu kieno tai stumiamas.

Ištyrus užkulisius, paaiški, kad
ten eina kalbos, jog susibankruta-
vusių liudininkų į Vliko Tarybą,
o ypač pirmininko postą įsileisti
negalima, kad šitai vietai tegali
tikti tik katalikiškos srovės žmo-
gus. Ir va, čia paaiški tikrosios p.
J. Lonskoronskio nepasisekimo
priežastys.

ČIKAGOS BALFO APYGARDA NEATSILIEKA NUO CENTRO

Prieš kiek laiko Čikagos Balfio
apygardos vadovybė nutarė pa-
remti lietuviškąją spaudą: "Drau-
gu" ir "Naujienoms" pasikyrė po
20 dolerių, ir "Sandarai" 10 dolo-
rių. Šita klasifikacija kelia pasi-
piktinimą ir, kaip tenka patirti,
tokią "paramą" "Sandara" atsisa-
kė priimti.

● Londoniško "Dzieniai" Pol-
ki" žiniomis, lietuvių ir lenkai
studentai Vilniuje pareiškė pagei-
davimą, kad iš universiteto būtų
pašalinta rusų kalba ir marksiz-
mas, kaip privalomi dalykai.

IŠ BENDRUOMENĖS GYVENIMO

DETROIT, MICH.

Kaip mus informuoja, Detroito
apygardos valdyba stengiasi, kad
lietuvių bendruomenė taptų vi-
suotine organizacija Mičigano va-
lstybėje. Tas reiškia, kad yra sie-
kiama bendruomenės rėmus
įtraukti visus lietuvius, neatsižvel-
giant į jų politinį ar religinį nusi-
statymą.

Šia pačia proga atsisaukiama į
visus Mičigano lietuvius, visoje
valstybėje kurti lietuvių Bendro-
menės apylinkes, o kur nesudas-
p pakankamas skaičius tokias
apylinkes įkurti, pavieniais regi-
struotis prie arčiau venkiančių
apylinkių ar pačioje apygardoje.

Lietuvių Bendruomenė savo pa-
grindiniu uždaviniu laiko lietuvių
bės išlaikymą. Ji globoja lietuviš-
kas mokyklas, chorų, tautinių šo-
kių grupes, dramos būrelius ir kt.
Norį gauti smulkesnių informa-
cijų, turi kreiptis į JAV Lietuvių
Bendruomenės Detroito Apygar-
dos Valdybą, sekančiu adresu: V.
Kutkus, 1610 Scotten Ave., Det-
roit 9, Mich.

Iš saulėtos Floridos

Kaip tenka patirti, Vasario 16-
tosios minėjime, dalyvauja Flori-
dos gubernatorius. Iš Čikagos į
Floridą vyksta ALT Vykdomojo
Komiteto pirm. L. Šimutis. Jie ir
bus pagrindiniai kalbėtojai. Jei
oras leis, tai pats minėjimas bus
pravestas prie Lietuvių klubo
esantiame parke, o jei blogas, tai
bus pačiame klube. Šokiai bus
klubo svetainėje. Meninę dalį iš-
pildys choras. Įėjimas vienas do-
leris.

Minėjimas bus pravestas vasa-
rio 17 d. 7 val. 30 minučių vaka-
re Lietuvių Klube.

Iš New Yorko padangės

Tautinės organizacijos New
Yorko, Vasario 16-sios dienos mi-
nėjimą rengia šeštadienį, vasa-
rio 16 dieną Lietuvių piliečių klū-
bo salėje, 280 Union Ave., Brook-
lyne.

Bus trumpi pranešimai, meninė
dalis, vakarienė ir šokiai. Pradžia
6 val. 30 min. vakare.

Rengimo komitetą sudaro: J.
Ginkus — pirm., V. Abraitis, dr.
B. Nemickas, A. Senikas, S. Jakš-
tas, E. Čekienė, Klinga, O. Valai-
tienė ir P. Narvydas.

Čikaga pasipiktino lietuviškais dienraščiais

Lietuviški dienraščiai, kaip tai:
"Naujienos" ir "Draugas", praneš-
dami lietuviškai visuomenei apie
suėmimą šnipų New Yorke, kurte
dirbo sovietams, pažymėjo, kad
suimtųjų tarpe yra kilusių iš Lie-
tuvos, užmiršdami pažymėti, kad
suimtųjų tarpe nėra nei vieno lie-
tuviu.

Šitas sukėlė patrijotingoje vi-
suomenėje pasipiktinimą audrą ir
jos pasėkoje abu laikraščiai buvo

AUKOKIME LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS FONDUI!

Vasario 16-ta diena yra vienin-
tėlė metuose, kada kiekvienas lie-
tuvis, tiek laisvam pasauly gyve-
nans, tiek Sibiro taigose priespa-
udos jungą kentėdamas, mintimis
grįžta į pavergtą savo tėvynę. Tą
dieną visi gyvename bendru ir
didžiu rūpesčiu, kaip ir kada Lie-
tuva bus išlaisvinta.

Laisvuose kraštuose ruošiamo
minėjimus, kur ryškiai iškeliamo
pagarbą nepriklausomos Lietuvos
priečiai ir tikėjimą į ateitį. Taip
pat renkamos aukos laisvinimo ak-
cijai.

Kad laisvės valandai išmūsus
nei vienas neliktume skolingas
tėvynei, padėkime jos laisvės pa-
grindan, kad ir kukliausį savo įna-
šą.

Remkime Lietuvos Neprikla-
somybės Tautos Lietuvos laisvini-
mo pozityvų darbą per
Lietuvos Nepriklausomybės
Fondą!

Neatidėliojant siųskime aukas
LNF-o išdiniui:

Kazys Siliūnas,
134 — 34 Franklin Ave,
Flushing, New York, N. Y.
LNF VALDYBA

—●—

priversti žinią dar kartą pakarti-
ti, ir pažymėti, kad buvo suimti
ne lietuvių, o kitataučiai.

Puiki demonstracija

Sausio 27 d., lietuviškai kaiban-
tieji komunistai buvo suvažiavę ir
raudonosios "Laisvės" šėrininkų
susirinkimą, Atlantic Ave., New
Yorko.

Antikomunistinis Frontas sekė
šių komunistų manifestaciją ir tą
pačią dieną surengė demonstraci-
ją prieš raudonąjį terorą. Dauge-
lis komunistų, pamatę gausų pikie-
tininkų skaičių su plakatais, iš su-
važiavimo pabėgo.

Ir, nors demonstracija pavyko,
bet vis tik, su nusistebėjimu ten-
ka konstatuoti, kad tame komuni-
stų manifeste dalyvavo moterys
su vaikais iš katalikiškų ir tikrai
lietuviškų parapijų, kurios biau-
riaus žodžiais užgauliojo pikiet-
ninkus.

IMIGRACIJOS IR PILIETYBĖS KLAUSIMAI

Klausimas: J. A. V-se gyvenu
nuo 1947 metų ir norėčiau tapti
piliečiu. Esu girdėjęs, kad norin-
tis tapti piliečiu, turi turėti 2 li-
udytojus, kurie jį pažintų 5-kių me-
tų laikotarpyje. Kadangi aš į šią
valstybę atsikėliau prieš 3 metus,
negaliu gauti liudytojų, kurie ma-
ne pažintų 2 metus prieš atsikėli-
mą. Ar tai yra kliūtis tapti pilie-
čiu?

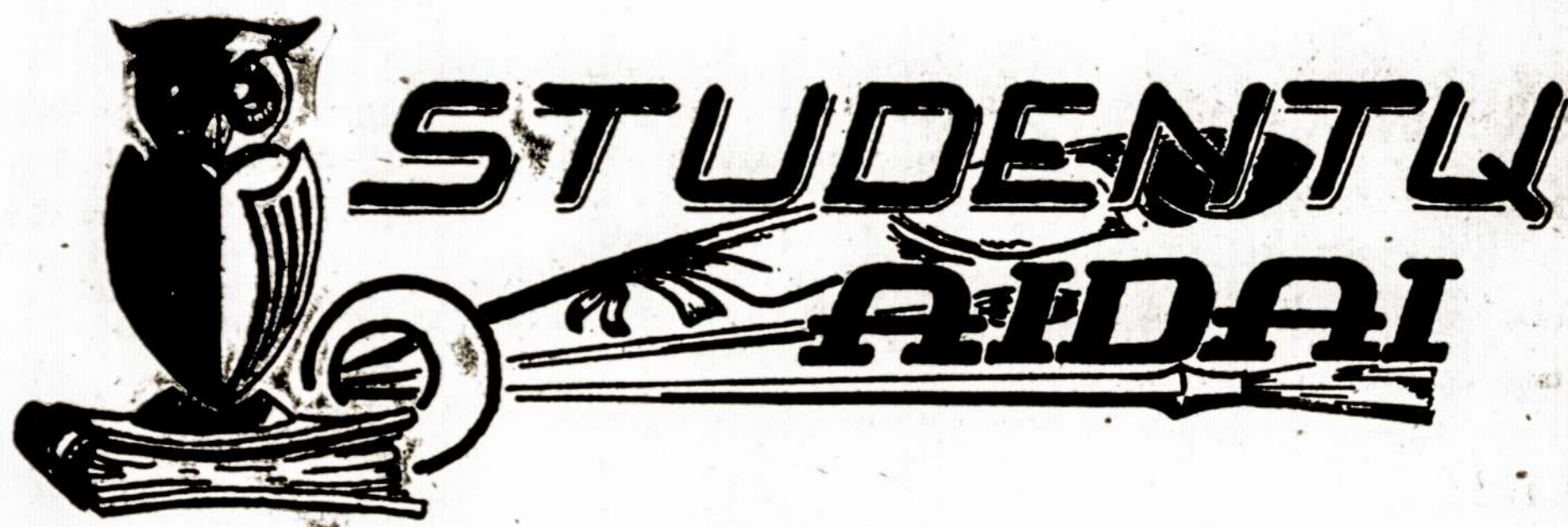
Atsakymas: Ne. Jūs galite, jei
reikalinga, įrodyti savo buvimą ir
gerą moralę skirtingais liudyto-
jais. Įstatymas reikalauja, kad pi-
lietybės prašytojas turėtų du liu-
dytojus, laike pirminio apklausi-
nėjimo. Paprastai, liudytojai, liu-
dija apie prašytojo buvimą ir mo-
ralę, laike praėjusių 5-kių metų.
Tačiau, jeigu prašytojas buvo pa-
keitęs savo gyvenamo vietą laike
5-kių metų ir negali pristatyti liu-
dytojų, kurie liudytų už visą lai-
kotarpį, naudojama kita procedū-
ra. Prašytojas palieka egzamina-
toriui vaidus ir adresus piliečių,
kurie galėtų paliudyti jo buvimą
ir gerą moralę, jam gyvenant pir-
moje vietoje 5-kių metų laikotar-
pyje. Taip pat prašytojas turi pain-
formuoti tuos žmones, kurių var-
dus įrašė liudytojais. Tą atlikus,
pilietybės egzaminatorius pats su-
siriša su tais žmonėmis ir gauna
jų parodymus, liečiančius piliety-
bės prašytojo buvimą ir moralę.
Tačiau, neturite užmiršti, kad lai-
ke pirminio apklausinėjimo, reika
lingi 2 liudytojai, kurie už jus liu-
dytų tuo pat laiku.

(Common Council)

Lietuvos kariai žygin, Nepriklausomybės kovų metais

Redakcija: R. Mišauskas, Ed. Šulaitis, R. Vėžys
Redakcijos adresas: 1443 So. 49th Ave., Cicero 50, Ill.

Kultūrinis susimasinimas

Alg. Mackus

Nors jau daug laiko praėjo po Dainų šventės ir Kultūros kongreso, bet ir šiandieną tie mūsų kultūrinio pasireiškimo įvykiai tebėra dažnai linksnuojami: skelbiamos jų finansinės ir nefinansinės apyskaitos, dalomasi įspūdžiais, pastabomis, sugestijomis, planuojami tolimesni panašūs maštabo darbai. Stebinti šį dar neatšalusį įkarštį, tenka pasidžiaugti žmonėmis, kurių drąsos, entuziazmo ir optimizmo dėka visa tai galėjo būti įkūnyta. Tačiau minimo darbo pakilimo nuotaikojė nesunku pastebėti besiformuojantį savotišką kultūros, kultūrinio gyvenimo supratimą. Kas kartą ryškiau ir ryškiau, ypatingai mūsų "bendruomeninkų", mes esame vedami į žmonėnių bei kultūrinio momentų suplakimą vienon krūvon, tarytum kultūrinio gyvenimo laimėjimus būtų įmanoma sujungti lygybės ženklu su dainų ar tautinių šokių šventės susirinkusių žiūrovų ir klausytojų skaičiumi. Mes neturime mažiausio noro neigti ir tokio, sakysime — kultūros pasireiškimo svarbos, bet norime pastebėti, kad perdas kultūros matavimas skaičiais, nėra nei tikslus, nei labai naudingas.

Po Dainų šventės ir Kultūros kongreso žurn. Vytautas Meškauskas "Vienybės" savaitraštyje buvo priminę seną ir niekada nepasenstančią tiesą, kad kultūra yra kuriama ne masės, o individų. Už šią negincytiną tiesą jis susilaukė visos eilės piktybių ir karčių žodžių. Kiekvienas iš mūsų turime teisę ginti savo darbą ir įrodinėti, kaip netoli jis buvo nuo tobulybės, bet, jeigu savam darbui priskiriama per aukšta kategorija, mes negalime reikalauti, kad su tuo ir kiti sutiktų. Trumpai tariant, visų mūsų kultūros siekių mes neturėtume apskliausti keturiomis vėdinamo ar nevedinamo kolizėjus sienomis.

Lietuvių Bendruomenė, besiskelbianti, kad jos pagrindinis tikslas yra kultūrinė mūsų gyvenimo sritis, mūsų nuomone, taip pat per mažai dėmesio skiria individualiai kultūrinei kūrybai. Mesdama visą savo energiją į masinių žmonių subūrimą, ji ilgainiai taps nepasiekusi savo tikslo — lietuvių kultūros puoselėjimo, paprasta masinių švenčių rengėja. Kalbėdami apie lietuvių išlaikymą, mes ne retai užmirštame, kad lietuvių išlaikymas nebūtinai reiškia kultūros augimą. Kapitalą išlaikyti, nereikia jį priauginti. Betgi, jei mūsų kultūrinis kapitalas bus norimas tik išlaikyti, o ne auginti, ar ilgai spręsimė mūsų jaunimo nutautėjimo problema? Regis, ne, kadangi lietuviško jaunimo, tuo keliu eidami, nustosime greičiau, negu marone. Todėl kovos mintis prieš kultūrinio gyvenimo absoliutų suvisuomeninimą turėtų pirmoje eilėje iškilti mūsų akademinio jaunimo tarpe. Teko nugirsti, jog penasi mintis gildinama studentų Santarvėje. Jeigu tai yra tiesa, šiai studentų organizacijai belieka palinkėti pasiryžimo ir sekmes.

Bene iš Vokietijos stovyklinių laikų pas mus yra užsilikęs nenumaldomas, liguistas noras reprezentuoti: bet koku būdu, bet kokia forma rodyti svetimtaučiams savo kultūrinį kraštą. Tam pasiekti tūkstančius kartų šokame Blezdingėle, dainavome Pasvarsyck, ancala, iš medžio drožinėjome vaidilas su kanklėmis, žodžiu, darėme viską, kad tik pasirodytume originalūs žmonės su savita kultūra. Panašūs reiškiniai kartojasi ir

čia, Amerikoje. Tenepamano skaitytojas, jog mes nevertinam folkloro, bet taip pat tegu skaitytojas nepamano, jog tie, kuriems mes savo tautinį meną bandome atskleisti, vieną kartą paklaus: "Gražūs jūsų šokiai, gražios jūsų dainos, tačiau, kur yra jūsų individualinė kūryba? Ar tautosaka neturi kiekviena (net ir laukinė) tauta? Ar tautosaka mes apsprendžia me kitų tautų kultūrinį lygį, pavyzdžiui: vokiečių, prancūzų ir kitų? Į tai mes visada panašiai atsakome: mums pritrūko laiko individualiai kultūrai sukurti, mes buvome okupuoti, mūsų spauda buvo uždrausta, mes buvome trypiami ir naikinami.

Deja, tai yra šventa tiesa. Niekinti savo kultūros, kokia ji bebūtų, mes neturime teisės, bet mes turime teisę sielotis ja, ja gyventi, o taip pat ja ir nepasitenkinti. Dėl mūsų siauro kultūrinio rato, betgi, iš dalies esame ir patys kalti. Visą dėmesį skirdami kultūriniam pasirodymui, nuošaly paliekame patį kultūros kūrėją — individą: muziką, dailininką, teatro, mokslininką ir rašytoją. Tai prasme ir reiškinge baimė Bendruomenės pastangoms visą kultūrą "subendruomeninti".

Seniai, seniai nušnekojome, kad būtų labai puiku ir naudinga Amerikoje sukurti nors vieną pastovią teatro trupę. Kai kūrėsi Bendruomenė atrodė, jog ji dės visas pastangas tokiai teatro grupei sudaryti. Tačiau šioji tokia Bendruomenė turime, o teatro — ne. Pasirodė — teatras ne dainų ar tautinių šokių šventė, jį tūkstančiai neatšilankys ir teatro premjeros neprašys vienas ar kitas anglis, kas laikraštis. Reikalas, gerbiame, nereprezentacinis, neatnešs daug reklamos. Bet ne apie Bendruomenę ir teatrą esmėje no rečiau šnekėti — apie amžiną tų pačių audeklų vėdinimą, dramaturgiją (visada sakome, jog jos neturime) ir apie keletą kartų jau minėtą kultūrinį sumasimą.

Kalbėdami apie mūsų teatro krizę (dabar apie krizę neverta kalbėti, nes teatro nėra), kaip vieną iš svarbiausių šios krizės priežasčių nurodydavome lietuviškų draminių veikalų stoką. Todėl būdavo vaidinami, tiksliau, pervaidinami Lietuvoje statyti veikalai, kurių dauguma, mūsų akimis žiū-

AKADEMIKŲ SKAUTŲ ŽIEMOS STOVYKLA

(Linksmai ją prisimenant)

Jau prieš žiemos stovyklą, ne viena sesė matė save sapnuose ant slidžių gracingai nusileidžiančią nuo snieguoto kalno. Tarytum angelėlis. Ach, kaip lengva, malonu, tik sniego debesys pakyla ir ji jau apacioje.

Apsupta būrio savo garbintojų, ji mato save kavinėje begeriant kavos puoduką ir pasakojant, kaip lengva yra slidinėti. Tačiau sapnai palieka sapnais...

Apacioje kalno, iš sniego pusnies pirmiausiai išlenda slidė. Toliau seka ranka, kita slidė ir vėl ranka. Baltas sniego rutulys, su dviem slidėm ir rankom, atsiseda. Ranka prakrapšto snieguotas akis ir skausmingai atsistoja. Akys apžvelgia situaciją ir staiga rankos sukruva ir iš sniego rutulio pamazū formuojasi žmogiška būtybė. Taip, tai ta pati sesė, kuri save matė taip lengvai beslidinjančią nuo kalno. Na, o dabar... Pirmas kartas nuo kalno ir ji — griovyje.

rint, pasirodė atgyvenę ir literatūriškai silpni. Bet buvo žmonių, kurie pirmiems skambučiams aplinkui skambant, rašė naujus dramos kūrinius su viltimi (nes kaip gi kitaip?), jog jie bus perkelti į sceną. Šiandien su džiaugsmu galime konstatuoti: tremtyje sulaukėme naujų ir pajėgių dramaturgų. Ne visų vardus tikriausiai žinome, bet iš jų jau minime Algirdą Landsbergį ir Kostą Ostrauską. Prisimint, kad ir Antanas Škėma tremtyje parašė ne vieną naują scenos kūrinių. Apie ypatingai didelę draminių veikalų stoką neprisėitų gal besinėti. Deja, čia jau reikia aritmetikos, vienos rankos pirštų logaritminės liniuotės. Kiek iš jų buvo pastatyta? Keli režisoriai Vytautui Valiukui. Kiti veikalai: Algirdo Landsbergio, Antano Škėmos, Tebeiguli staliūso. Istorijs ta pati: kur didelis sumasimas neįmanomas, ten pastangų ir nuosirdaus noro nėra. Be abejonės, jeigu mūsų teatralai būtų pinigūčiai, didelę dalį, kaip parodė praėjus, tų veikalų išvystytume. Kitaip — vilties maža, nes mūsų bendruomeninės kultūros šoferiai tokiomis, jų nuomone — siauromis, gatvėmis nevažinėja.

Panašių pavyzdžių, deja — nedžiuginančių, galėtume pririnkti ir daugiau. Tačiau pavyzdžių rinkimas nebūvo šio rašinio paskirtis. Mes norėjome tik atkreipti dėmesį į mūsų kultūriniam gyvenimui pavojingą, nežinau, ar sąmoningai ar ne, primetamą, sumasimą, suvisuomeninimo tendenciją. Jeigu masinis kultūrinis pasireiškimas nebūtų tik priemonė tikslui pasiekti, kalba būtų visiškai kitokia, bet, kai šis pasireiškimas statomas tikslo vieton, gailla, — tenka rimtai susirūpinti. Mūsų supratimu, išeitis iš tos padėties tėra viena: galimai efektingiau remti pajėgiuosius mūsų kultūros kūrėjus. Kokia forma tai bus atliekama, yra grynai organizacinis, administratyvinis klausimas.

Kadangi lietuviško akademinio jaunimo svertis mūsų gyvenime kiekvieną dieną auga, norėtūsi tikėti, kad jie nepasiduos tam kultūriniam sumasimui, kad jie, nepaneigdami anksčiau sukurtų kultūrinį vertybių, visada prisimins Andre Gide žodžius: "Nevalgykite to, ką jūsų tėvai jau prieš jus suvirškino".

Na, gal ir kitaip žiemos stovykla pasirodė pirmą kartą atvažiavusiems gronoriams. Tačiau, tai toli gražu, niekieno neapvylė (pagal vieną brolių, tai kiekvienas gali nuvažiuoti nuo kalno, bet apsikabinę medį ir po to dar nusisūpsoti, tai jau menas).

Žinoma, kad buvo visokiasiu nuotykių, bet be jų nebūtų buvę jokio malonumo. Štai, kad ir brolis Algis. Užsidėjo slides ir važiuos sau į rytus, bet slidės jo nepaklausė ir pasileido į vakarus. Žinoma, taip važiuojant jam tarnavo ne tik kojos ir rankos, bet ir nosis. Kažkoks brolis tai pastebėjęs net sumurmėjo: "Ot tai rupūžinis, išars visą sniegą!"

Čia netrūko ir slidinėjimo instruktorių. Pradžioke mokino ant dviejų kojų slidinėti, na, o pažengusius — ant visų keturių. Pagal ekspertus, pirmiausia reikalinga yra išmokti, kaip padaryti plūgą, atseit, stūrytiuoti slides taip, kad išeitų V raidė. Tačiau

pradžioke dažniausiai iš slidžių padarydavo X raidę ir tuo būdu ant galo gaudavosi tokia geometrinė figūra, kuriai, net ir ten buvę inžinieriai nesurasdavo vardo. Jei po tokio plūgo mokymosis, broliai ir sesės būdavo dar vienas gabale, instruktorius mokindavo paprastus plūgo posūkius. Pagal instruktorių Aliuką, toks posūkis yra įvykdomas taip permetant svorį iš vienos pusės į kitą, kaip kad matome darant rumbos šokėjus ant slidžių salės grindų.

Viena sesė stebėdama šitokias prašmatnybes, nutarė visgi pasilikti prie senų metodų. Jei reikia pasisukti, nugriūni, atsikeli ir pasileidi kita kryptimi. Ir geriau ir laiko nereikia gaišinti besimokant. O kad pora mėlynių atsiranda šone, tai sako, kol tekės, pranyks.

Po dienos slidinėjimo, pavalgus vakariene, visi susirinkdavom vakarinei programai.

Pirmą vakarą, daugumas sesių atvyko nevalge. Teisinosi, kad, gir di, nealkanos. Broliai, aišku, tuom visai netikėjo. Ir turėjo pagrindo netikėti, nes viena sesė prisipažino, kad nuo lino naudojimo taip buvo įvargusi ranka, kad net šaukšto su sriuba negalėjusi pakelti ligi savo burnos. Bet ši problema irgi buvo išspręsta, kuomet atėjo naktiepių laikas. Čia sesėms pasilaugiai padėjo broliai, įdėdami šiaudus į pieno puodukus ir laikydami juos sesių panosė. Matyt, kad ir pienas buvo labai skanus, nes viena sesė net liežuvį prikando ir ištare: "Palaukit, broliai, atsikvėpsiu".

Na, bet sekantiais vakarais, tai entuziazmo netrūko. Ir padainuot, ir pasiklausyt referatų ar pašnekėsių visiems netrūko noro. Net ir iš savo sumuštų šonų pasijuokt galėdavom. Nors ir skaudėdavo, bet dantis vistiek iššėpdavom. O kai kas fotografuodavo, tai prasišėpdavom nuo ausies iki ausies.

Tik kai ateidavo laikas skirstytis į savas kabinas poilsui, ne vie nas padarydavo rūgščią miną: — "Tai ką taip greit, nespėjau nė savo balso pradainuoti". Ir pakeliui kas nors savo panosę užtraukdavo: "Kūdroj plaukiojo lavonia..."

Po slidinėjimo ir programos pavargę stovyklautojai miegodavo. Ir stovyklos viršininko kabinoje visi miegojo. Bet čia miegas, kaip pridera stovyklos vyresnybei, būdavo kitoks, negu kitų brolių ir sesių. Pats stovyklos viršininkas miegojo atidares burną ir knarkė. Knarkė? Teisingiau pasakius, beveik grojo vargonais. Iš pradžių tyliai, švelniai pradėjęs, staiga baigėdavo griausmingai, suvirpindamas kabinos langus. Kitam kampe jam pritardavo kitas brolis, karts nuo karto į taktą sugrieždamas dantimis. Neatsilikdavo ir trečias brolis, kuris buvo toks entuziastas, kad ir sapnuose slidinėjo. Šis karts nuo karto atsisedavo lovoje, suplasnodavo rankomis ir surikdavo: "Iš kelio, broliai ir sesės, mano stabdžiai sugedo!"

Tik ketvirtasis šios kabinos įnamis, atsibudęs, klausydavo ir kažką tai murmėdamas rašydavo į juodą knygutę. (Paskutiniu laiku girdejav, kad jis rašo didelį muzikinį veikalą: Slidinėtojų naktinė simfonija).

Paskutinę slidinėjimo dieną, brolis Raimundas, labai anksti atsikėlęs, nusiprausė, pavalgė pusryčius ir pusiau miegodamas, nuėjo slidinėti. Dar nevisai matydams ką jis daro, pasileido nuo aukščiausio kalno. Pusiaukelėje visiškai atsibudo ir perbalęs sustojo, paliko slides ir vien tik lazdu pagalba, akies mirksniu, vėl atsirado viršūnėje.

Taip tad ir prabėgo malonus laikas. Kas nemokėjo slidinėti — išmoko, arba jei neišmoko, tai nors mėgino.

Skirstytis buvo liūdna, bet reikėjo. Tačiau jau kas kartą parago žiemos stovyklos malonumų, buvo pričiūptas visam gyvenimui. Ne tik kad viens kitam žadėjo pasimatyti kitais metais žiemos stovykloje, bet buvo ir tokių entuziastų, kurie jau net kitą savaitgalį žadėjo važiuoti slidinėti.

Vienu žodžiu, išskirstėme visai, jau dabar, kaip ta sesė, besap-

MŪSŲ TARPE

— I. Čepėnaitė skaitė paskaitą Illinois Universiteto (Urbanoje) pedagogikos departamente apie Lietuvos švietimo sistemą.

— E. Užpurvis (pirm.), B. Em-pakerytė ir D. Papievytė išrinkti LSS Hartfordo skyriaus valdybon.

— V. Adamkavičius, R. Zukaitė ir J. Šmulskytis redaguoja III Santaros metraštį, kuris jau atiduotas spausdėn.

— Kalėdų atostogomis pasinaudoję, santariečiai buvo suruošę dvi stovyklas: New Hampshire ir Michigane. Michigano stovyklą or ganizavo detroitieškiai Z. Rekašius ir J. Šostakas.

— J. Nikolskytė vaidino pagrindinę rolę Bostono un-to statyto Sekspyro "Audros" dramoje.

— R. Vildzius, Georgetown un-to laikraščio redaktorius, dalyvavo Clevelande įvykusiame kolegijų laikraščių darbuotojų suvažiavime.

— Vytauto Vyganto paskaita, skaityta Amerikos ir Kanados Lt. Fronto Bičiulių konferencijoje — Windsor, Ont., suglaustai yra atpasakota "Į laisvę" 1956 m. Nr. 11. Čia paskaitininkas kalba apie 4 kartas: vyriausiąją, vyresniąją, da bartinę studentiją ir jauniausiąją. Apie neigiamas studentijos puses jis taip atsiliepia, išskeldamas sekančius punktus: 1. Studentai lietuviškos išlaikymo reikalavimų kaltininkais nori padaryti vyresniuosius, 2. Savyje užsidarymas ir izoliacija yra kenksminga asmenių ugdymo atžvilgiu ir neigiama kovoje dėl krašto laisvės, 3. Matomas pasyvumas problematikos atžvilgiu; problemų ne tik neiškoma, bet jų stačiai vengiama. Be to, prelegentas iškėlė faktą, jog studentus mažai domina pasireiškimas grynai politinėje srityje, su mažomis išimtimis jiems žavintis, tik rezistencinių sambūrių siekimais.

— Jonas Šoliūnas, studijuojantis Illinois Universitete Urbanoje, gavo Lietuvos Fronto stipendiją. Stipendijos skyrimo komisija sudarė: D. Karaliūtė, R. Šilbajoris ir kt.

— R. Marūnas (pirm.), L. Janušaitė, A. Žemaitaitis sudaro Waterburio studentų at-kų valdybą.

— Gruodžio mėn. 28 d. — sausio mėn. 1 d. Drexelio Universiteto užmiesčio klube įvyko studentų at-kų stovykla, kuriai vadovavo SAS pirm. A. Gečiauskas. Jos komendantu buvo — A. Žemaitis, mergaičių vadovė — T. Ivaskaitė, berniukų — A. Giedraitis.

— JAVValstybių ir Kanados Jau nimo Kongresas įvyks birželio m. 29 d. Morrison viešbutyje, Čikagoje. Jį rengia L. B. Čikagos apygarda ir Studentų Sąjunga.

— Vyt. Virkau, neseniai Čikagos Meno Institute gavęs magistro laipsnį, akademinio alumnų klubo susirinkime Čikagoje, kalbėjo apie šių dienų meno sroves ir jų pažinimą.

— Dalia Bulgaruskaitė, Marytė Lekniūtė ir Dalia Memėnaitė sudaro naująją Detroito skaučių akademikų vieneto valdybą. Šį vienetą sudaro 14 skaučių: iš jų 5 filiterės, 5 tikrosios narės ir 6 kandidatai.

— Annhursto kolegijos studentė Lilija Tomosaitė iš Čikagos — įstojo į Nekalto Prasidejimo Sesių vienuolyną.

— A. Žemaitaitis, V. Kiaunytė, J. Taraška, G. Žemaitaitis ir V. Smolskis sudaro LSS Waterburio skyriaus valdybą.

— R. Kliorytė ir D. Tallat — Kelpšaitė pasitraukė iš Lietuvių Studentų Sąjungos JAVValstybės centro valdybos.

— Dr. J. Gylis ir I. Nemažuskaitė sudarė lietuvišką šeimą.

— Notrė Dame un-te galima gauti stipendijų pokoleginiams studentams testis inžinerijos srityje (tik vyrams). Platesnių informacijų

nuodami apie ateinančią žiemos stovyklą. Štai sau leidiesi nuo kalno, vėjas švilpia pro ausis, o jeigu kartais ir į pusnį nugūvi — tai kas? Juk visuomet gali pasakyti smalsiam broliui ar seseli, kad nuvažiavus pakalnėn, smarkiai pustė, užtai ir toks snieguotas pasidare!

R. V.

tuo reikalu gali suteikti prof. S. Kolupaila, 1136 E. Corby Blvd. South Bend 17, Ind.

— Vladas Šoliūnas pirmininkauja De Paul un-to lietuvių klubui, kuris gražiai reiškiiasi universiteto ribose. Šis klubas švenčių metu universiteto bibliotekoje lietuviškais žaislais buvo papuošęs dvi kalėdines eglutes.

— Tomas Remeikis, studijuojantis Illinois un-te, yra priimtas į politinių mokslų garbės korporaciją.

— D. Valančiūtė (pirm.), Z. Balsytė ir A. Polikaitis yra išrinkti į Los Angeles studentų at-kų valdybą. Sausio mėn. 6 d. šio skyriaus nariai turėjo susirinkimą, kuriame paskaitą skaitė F. Kudirka. Diskusijose dalyvavo: Jodelė, Dabšys, Valančiūtė, Polikaitis, Valiukas ir kt.

— Rita Medziukaitė, gyv. Los Angeles, Studijuoja Immaculate Heart College. Kitais metais ji taps pradinės mokyklos mokytoja.

— Lietuviai studentai, norintieji stipendijų užsienyje, gali gauti stipendijų visam studijų laikotarpiui, pilnu išlaikymu ir kelionės apmokėjimu. Reikia kreiptis į Mr. Russel L. Riley, Room 421, SAS Department of State, Washington 25, D. C.

— Dar kartą raginame mūsų mielus kolegas prisijusti mums kronikinių žinučių, liečiančių organizacinę ar privatinę studentų gyvenimą. Taip pat laukiame ir iškarpų iš amerikiečių spaudos, kuriose yra minimi lietuvių studentų pasireiškimai. Medžiagą siųsti: Studentų Aidai, 1330 So. 51 st. Ave., Cicero 50, Ill.

STIPENDIJOS STUDENTAMS

Grupė asmenų, jų pastangomis Lietukų pogrindžio veiklai remti Lietuvos okupacijos metu lėšų likučius, yra nutarusi skirti lietuvių studentų stipendijas vieną studijuojančiam JAV, kitą — Vakarų Europoje. Stipendijų skyrimo sąlygos yra sekantios:

1. Stipendijos skiriamos beprocentinių paskolų pavidalu. Stipendijas skiriančios atsižvelgiama į prašytojo medžiaginę būklę, gerą mokslo lygį ir visuomeniškumą.

2. Gaunantieji paskolą, raštu pasisąžada paskolą grąžinti ne vėliau, kaip per 2 metus nuo studijų baigimo ar nutraukimo ir kiekvieno atveju ne vėliau, kaip po 6 metų nuo paskolos išdavimo datos.

2. Paskola skiriama 600 doler. dydžio, išduodant prašytojui po pusę sumos kas semestras. Išimtiniais atvejais paskola gali būti išduota visa iš karto.

4. Paskola grąžinama pirmaisiais po mokslo baigimo metais ne mažiau 30% gautos paskolos, sekantiais — likusioji dalis.

5. Norintieji paskolą pasinaudoti, privalo paduoti iki š. m. vasario 15 d. grupės igaliojiniui J. A. Valstybės Vladui Mieteleviui (2258 So. Sacramento Ave., Chicago 23, Illinois, USA) prašymą. Prie prašymo turi būti pridėta: a) trumpas curriculum vitae, b) moksle pažangumo įrodymas, c) Studentų Sąjungos (to krašto, kuriame prašytojas studijuoja), o tokios nesant, vietinės Bendruomenės ar Vasario 16-sios gimnazijos vadovų bės (jei prašytojas joje mokėsi) nuomonė apie prašytoją, d) dviejų asmenų pasižadėjimą paskolą grąžinti tuo atveju, jei ją gavęs studentas paskolos negrąžintų.

Kas norėtų į savo vietoves surengto Vasario 16 d. minėjimą atsilankiusiems kitataučiams suteikti šiek tiek daugiau spausdintos informacijos apie Lietuvą ir lietuvių anglų kalba, tesikreipia — į LITUANUS redakciją. Neseniai pasirodžiusio numerio tiražas šiam tikslui buvo kiek padidintas ir mi neįjimų iniciatoriai turėtų tuo klausimu kuo skubiau susirūpinti. Rašyti, paminint pageidaujamą egzempl. skaičių ir tikslią minėjimo datą, šiuo adresu:

LITUANUS, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

— R. V.

— R. V.

— R. V.

— R. V.

— R. V.

— R. V.

— R. V.

— R. V.

IŠ VISO PASAULIO

• Kłosiewicz, Kremliui ištikimas prof. sąjungų vadovas, lig šiol turėjęs net tris apmokamas vietas ir uždirbdavęs kas mėn. po 40.000 zlotų, arba, išvertus doleriais — apie 10.000 dolerių, atleistas.

• Varšuvos prokuratūra kelia bylas buvusiems saugumiečiams, Kaltinamųjų eilėse randame buvusį komunistų ministrį Romkowskį, saugumo ministerijos 10 skyriaus direktorių Antal Feigin ir tos ministerijos tardymų skyriaus šefą Rozanski.

• Sovietai Berlyne — Bohenshoenhausen įrengė įvairiems dokumentams klastoti centrą. Tam tikslui yra įrengta spaustuvė ir ten sukompleksuoti geriausi sovietinės zonos specialistai. Ten taip pat veikia automobilių dirbtuvės, kur krašto didžiųjų automobilių apšarvuojami ir statomi "Chameleono" tipo automobiliai — žmonėms iš vakarinių zonų grobti.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS REKORDAS...

INSURED UP TO 10,000

FEDERAL SAVINGS

Mes apmokėsime pašto išlaidas.

PRADĖKITE TAUPYTI ŠIANDIEN!

2202 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill.
Phone: VI 7-7747

JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

Istaigos VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9-tos val. ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų. Trečiądieniais visai neatidaro.

BUICK'AS

LIETUVIŠKAS AUTOMOBILIS

907 WEST 35th STREET

Tel. LA 3-2022

LIETUVIS BEDALIS

Kai buvau aš jaunas, Dirbti tad tingėjau. Pastovaus darbo Fui aš nemylėjau.

Į paukščius žiūrėdamas, Jiems aš pavydėjau, Sotūs, nors nedirba, Kaip jie būt norėjau.

Aš daugiausia mėgau Karčiamoj sėdėti, Rudąjį alutį Nuolat gėrinėti.

Į elles degtinės Mėgau aš žiūrėti, Man labai norėjos Jas nors čiupinėti.

Ir tą doleriuką Prašmatnai nutvėręs, Sykį kitą kukt kukt — Ir besąs pragėręs.

Grįšiu jo netekęs, Gėda persiėmęs, Sirgšiu pagiriomis, Galvą susiėmęs.

Šiandien aš jau senas, Kur man pasidėti? Karčiamoj už baro Vietos nēr sėdėti.

Prieglaudą reik rasti, Ubagnan rengtis, Apdraudos negausiu, Jin patekt reik stengtis.

Jei aš jaunas būdamas, Būčiau tą pramatęs, Reikalo svarbumą Būčiau aš supratęs.

Apdraudą gražiausią Būč prisigyvenęs, Savame namelyj Būč apsigyvenęs.

Patrimpas

★

GERESNI UŽ GERIAUSIUS

Per metų eilę lietuvių krikščionys demokratai skaitėsi geriausiaisiais katalikais. Juk ne be reikalo prel. Krupavičius savo konfratruui Tumui — Vaižgantui prikiša menką teologijos pažinimą.

Dabar atsirado frontininkai, kurie sako, kad jie geresni katalikai ir už geriauosius.

LIETUVIŲ DEMOKRATIJOS

Lietuvių partijos ir srovės išpažįsta ir skelbia nevienodą demokratiją.

Socialistai skelbia — superdemokratija.

Krikščionys demokratai — arkdemokratija.

Liaudininkai — extrademokratija.

Frontininkai — pilnutinę demokratiją.

Kaip šioms srovėms sekasi bendrą darbą varyti? Taip, kaip gulbei, vėžiui ir lydekai vežimą vežti.

SVARBUS PATARIMAS

Ką turi padaryti tie, kurie skaitė gen. S. Raštiko knygą "Kovose dėl Lietuvos"?

Tokie privalo būtinai perskaityti "Margutyje" (Nr. 1, 1957 m.) tos knygos įvertinimą, Br. Railos parašytą. Ir tie, kurie generolo knygos nėra skaitę ir neketina skaityti, minėtą Br. Railos recenziją turėtų perskaityti.

ALTAS PINIGŲ NENORI

"Naujienose" buvo parašyta: — "Tautininkai nori pinigų". Kokia iš to išvada seka?

Čia prašyte prašosi ta išvada, kad Altas ir Vlikas pinigų nenori.

DIKTATŪRINĖS ORGANIZACIJOS

Kurios lietuvių organizacijos yra diktatūrinės?

Tai aišku: Vlikas, Altas ir Balfas.

KĄ UŽMIRŠTA ATSIMINIMŲ RAŠYTOJAI?

Kas tik skaitė pastarųjų laikų išleistus lietuvių veikėjų atsiminimus, turėjo pastebėti, kad jų autoriai pamiršta vieną dalyką. Kas tas dalykas?

Išrodo, kad jie nėra girdėję šio posakio: "Kas iš jūsų be nuodėmės, tegul pirmas meta į ją akmenį".

— o o o —

**AUTOMOBILIŲ TAISYMAS IR
Sinclair GAZOLINO STOTIS**

*Perdirbami motorai, stabdžiai, transmisijos, keičiamos dalys. Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Garantuotas darbas.

A. STANEVIČIUS
Garažo tel: RPublic 7-9842 Namų: WAlbrook 5-5934
2641 West 71 Street

Ben Star

FASHION
STYLE
QUALITY

Chicago's Smartest
Styles for Men and Women

4630-32 S. ASHLAND AVE. Yards 7-3900
Open Mon. & Thurs. Noon 'til 9 P.M.; Other days 9:30 to 6:30

JONASKANIS
JUSAPTARNAUS GIMTOJE KALBOJE

FIGIAU, NEGU KUR KITUR.

NUOLATINIS IŠPARDAVIMAS

VYRAMS, MOTERIMS ir vaikams drabužių ir baltinių, antklodžių, paklodžių, rankšluosčių ir kita.

JOSEPH DRY GOODS STORE
3218 So. HALSTED ST.

LIETUVIŲ AUDITORIJA

I E T U V I U
A U D I T O R I J A

3133-37 So. Halsted Str. Telef. VI-2-6172

POKYLIAMS
KONCERTAMS
VESTUVEMS

4 Salės

Moderniškai įrengtos
(su maistu ar be maisto)
išnuomojamos neaukštomis kainomis.

Jūsų patogumui
čia pat

B A R A S

Jaukus putojančių taurių pavėsis
ir žavi muzika.

PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI

ILGŲ METŲ PATYRIMAS — FIGŪS SAŽININGAS, PATARNAVIMAS.
NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMU

IRANKIAI KAIP PATYS SUNK VEŽIMIAI, TAIP IR JOSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INSIORINTI.

JUOZAS NAUJOKAITIS 2022 W. 69 St., Chicago 36, Ill.
Tel.: WAlbrook 5-9209

ELGIN

Didelis pasirinkimas įvairių vietos ir užsienio firmų LAIKRODŽIŲ ir BRANGENYBIŲ

Sąžiningas taisyimas už žemas kainas.

Mes rekomenduojame "ELGIN" laikrodžius.

A. R. JUNEVIČIUS ir SŪNUS,
YA. 7-8266
3317 So. Halsted St.

Only watch with DURAPOWERS MAINSPRING*

ARS-FOTO STUDIJA

3210 So. Halsted St., Chicago, Ill., daro įvairių dydžių portretus ir nuotraukas.

Atlieka Studijos ir Foto mėgėjų darbus.
Aprūpina gera filmine medžiaga.

BALDŲ IR ĮVAIRIŲ DAIKTŲ saugus, greitas, tvarkingas ir nebrangus

PERKRAUSTYMAS

Jokio kainos skirtumo nėra bet kurioje Chicago kolonijoje gyvenantiems bei persikeliantiems. Gera apdrauda.

Antanas Vilimas
3415 So. Lituanica Ave., Chicago, Ill.
Telefonas: FRontier 6-1882.

AUTO TAISYMAS IR GASOLINO STOTIS

Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Taisomi motorai, stabdžiai, transmisijos ir t. t. MOBILGAS benzinas, Fire-tone padangos, baterijos ir automobiliams dalys.

1934 W. 59th Street Tel: GRovehill 6-9136
M. CESAS, patyręs automobilių specialistas

LIUDĖSIO VALANDŲ
Sėdite

MAŽEIKA & EVANS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave. Air Conditioned kopyčia
RPublic 7-9600 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse; gausime kopyčių arčiau jūsų namų.

ĮVAIRŲS PATAISYMAI IR DAŽYMAS

NAUJŲ NAMŲ STATYBA

LIUDAS TAUJENIS

6828 S. Maplewood Ave.
Tel: HE. 4-5848

WALTER SASNAUSKAS

2534 West Marquette Rd.
Chicago 29, Ill.
Telef.: GRovehill 6-8402.

Stato naujus namus pagal — turti ir planus.
Atlieka įvairius remonto darbus.

Moderniausius baldus, naujausias televizijos aparatus žinomiau šių firmų, įvairias krosnis, kilimus ir viską, kas reikalinga namų įrengimui Jūs pirksite pigiau

Lietuvių PREKYBOS Bendrovėje

ROOSEVELT FURNITURE Co., Inc.

2310 West Roosevelt (12th St.). Tel: SEeley 3-4711

Pats įmonės vedėjas Feliksas RAUDONIS Jus maloniai sutiks, parodys ir duos praktiškų patarimų Jums rūpimais reikalais.

Redakcijos adresas: 1330 So. 51st Ave.
Cicero 50, Ill. Tel.: OLYmpic 2-4992.

Apie susijaudinimą

PAREIŠKĖ SAVO NUOMONĘ

Norėdami patirti mūsų sporto prietelių nuomonę įvairiose lietuviško sportinio gyvenimo apraiškose bei išjudinti mūsų sportinę veiklą, kyličiame išrinkti:

1. Populiariausią lietuvių sportininką 1956 m.
2. Geriausiai pasireiškusių liet. sporto klubų 1956 m.
3. Veikliąsias sporto darbuotoją 1956 m.
4. Įdomiausias sporto skyrių — liet. laikraščiuose.
5. Didžiausią liet. sportininkų laimėjimą 1949—1956 m. m.

Atsakarant į šiuos klausimus, reikia ribotis š. Amerikos lietuvių sportininkų pasireiškimais.

Laiškus su savo nuomonėmis reikia siųsti šio skyriaus adresu — 1330 So. 51st Ave., Cicero 50, Ill., iki š. m. kovo mėn. 15 d. Šio apklašinėjimo pasekmės vėliau bus paskelbtos spaudoje. Nuomonių pareiškėjams yra paskirtos premijos — 3 metinės "Laisvosios Lietuvos" prenumeratos, kurios bus paskirstytos burtų keliu.

FASK'O PRANEŠIMAS IR KAS TOLIAU?

Prieš kiek laiko keliuose laikraščiuose teko matyti seniai lauktą FASK'o pranešimą, iš kurio sužinojome, jog jis ne tik dar gyvas esant, bet ir šį tą yra numatęs nuveikti.

Ankstesniame mūsų str. dėl ilgai užtrūkusio FASK'o tyėjimo, buvome truputį pasisakę, todėl gal ta ir buvo priežastis, privedusi FASK'ą mūsų skyrių "nubausti", nesuñiant jam minėto pranešimo, nežiūrint, kad jis yra vienas iš kelių reguliariai JAVValstybėse pasirodantių lietuviškų sporto skyrių.

Tačiau nepaisant šio, pasakytume, nelabai prieteliško, FASK'o mosto, mes vistiek norime suapžindinti skaitytojus su pranešimo turiniu. Čia yra paskelbtas nutarimas patvirtinti naują Kanados Sporto apygardos komitetą, padėkojama senajam apygardos vadovui A. Suproniui už jo darbą, pažymima, jog VII Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynių I rato varžybos yra numatytos balandžio m. pabaigoje. Be to, dar yra kalbama apie ruošiamas pabaltiečių krepšinio ir tinklinio pirmenybes, kurios planuojamos gegužės 18—19 d. d. Clevelande ir lengv. atletikos varžybos numatoma rugpjūčio mėn. pradžioje taip pat Clevelande.

Pranešimo pabaigoje duodamas naujas FASK'o adresas, kuris skamba taip: Algirdas Bielskus, 12700 Speedway — Overlook, Cleveland 12, Ohio.

Mums džiugu, jog FASK'as yra numatęs nemažų darbų, tik idomu, kaip juos jam pasiseks įgyvendinti. Kaip atsimename, perėitą vasarą keli FASK'o nariai planavo leisti sporto biuletinį, tačiau jo iki šiai dienai nebeatomė. Nėgana to, jis taip pat pašykstėjo visai lietuviškai spaudai išsiuntinėti pranešimą. E. S.

Pageibekime savo artimiesiems siuntiniais

KUR BEBŪTŲ — LIETUVOJE AR SIBIRE

Lietuvių bendrovė OVERSEAS CARGO CO. siūnia į LIETUVĄ (ir kitur) siuntinius su: angliskom viln. medžiagom, avalyne, vaisiais, maistu, siuv. mašinom, dviračiais, laikrodžiais, akordeonais. (Siūniama iš Anglijos per HASKOBA).

Bendrovė taip pat persiūnia į LIETUVĄ ir Jūsų sudarytus ir mums pristatytus siuntinius (siūniam ir oro paštu). Visi mokesčiai sumokami siuntėjo, gavėjas NIEKO NEMOKA. Pristatymas garantuojamas — PILNAS DRAUDIMAS (siūniama per Globe Travel Service).

Prašykite katalogų bei informacijų:
OVERSEAS CARGO CO., 2412 W. 47 St., Chicago 32, Ill.
LA 3-5049, YA 7-4337

Siuntinių tarnyba 8 metai — S. P. JUODVALKIS.

KĄ JIE DIRBA

"Laisvoji Lietuva", dėl įvairių persitvarkymų, kurį laiką eis kas antrą savaitę. Be to, be esančių skyrių, nuo šio numerio, įvedamas naujas skyrius — Iš Čikagos.

— o o —

● "Laisvosios Lietuvos" administracijos paraginti, pareiģingiesnieji ligi sausio mėn. 1 d. už "Laisvosios Lietuvos" siuntinėjimą pilnai atsisei, užsiskaidami ją ir 1957 metams. Išidėmėtina, kad senesnioji karta parodė daugiau pareiģingumo už jaunesniąją.

● LASo Čikagos skyriaus parengimas įvyksta gegužės 4 dieną Lietuvos Auditorijoje, įvairia, įdomia programa. Gros Balio Pakšto orkestras.

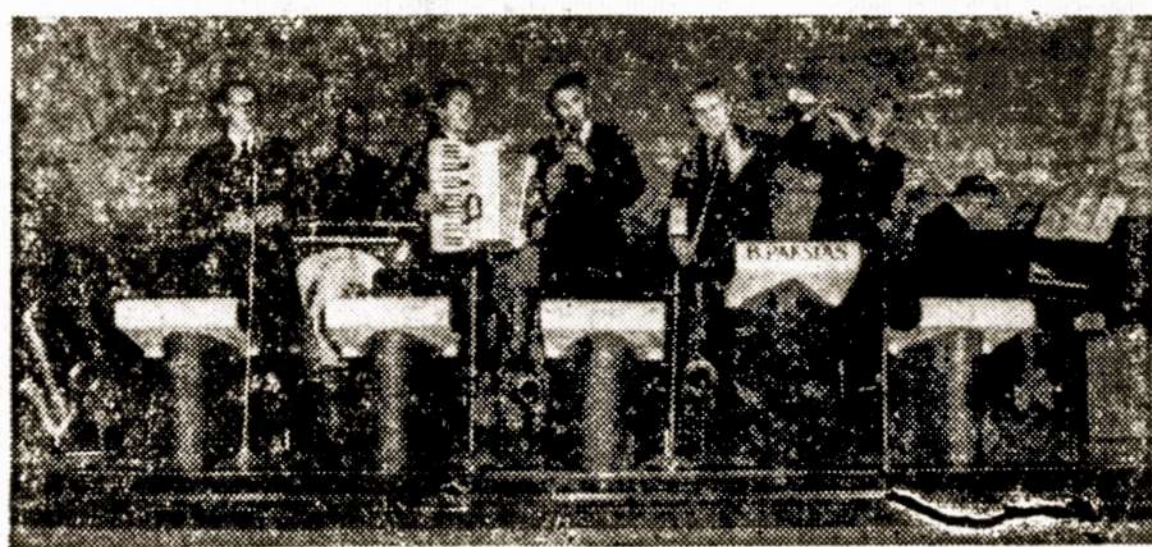
NAUJAS

MUZIKOS ŽINIŲ NUMERIS

Neseniai išėjo naujas Muzikos Žinių Nr. 4 (157), redaguojamas Juozo Kreivėno. Žurnalas gerai vedamas, turinys įdomus ir straiptais ir plačia kronika, net ir duodamas muzikinis gyvenimas pavergtoje Lietuvoje. Žurnalas nesitenkina tik geru turiniu, bet ir duodami priedai. Su šiuo numeriu duota 4 priedai: sesers Kazimierietės M. Bernardos — Dvi giesmės ir A. Aleksio dainos — Jaunystei ir Meilė, pagerbiant kompozitorių jo amžiaus 70 metų sukaktį. Be to, priedu tęsiamas Lietuvos Muzikų Vardynas, šestasis sąsiuvinis raide B. Šį redaguoja, padedant J. Kreivėnui, prof. muz. J. Žilėvičius. Vardynas gausiai iliustruotas ir brangus, retas, ką ir kitos tautos dar nesugeba išleisti. Tai muzikos enciklopedija. Numatoma, kad bus trys tomai. Šiamet sąsiuvinys eina: Alg. Brazis, broliai Budriūnai, Pr. Bujanauškas, M. Bukša, P. Bukšaitis, J. Butėnas, sesuo M. Scholastika ir kiti.

— o o —

Laiške mums K. Miškinis siūnia linkėjimus visiems pažįstamiems bei prieteliams ir skundžia si, jog daugumas iš jų neprisirengia net po keturtą žodžių parašyti. Čia mes dar kartą talpiname Kęstucio adresą, kuriuo ji galima pasiekti: K. Miškinis, Med. Universitets Klinik, Station Curschmann, Heidelberg / Germany.

Balio Pakšto vadovaujamas orkestras, kuris dalyvaus LASo Čikagos skyriaus parengime gegužės 4 dieną Lietuvos Auditorijoje.

LIETUVIŠKA DRAUDŲ AGENTŪRA

Gyvybes, ligonines, automobiliu, baldų, namų ir visos kitos apdraudos — asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Valstybės patvirtintos kainos.

Agentams ir brokeliams aukščiausi komisai.

AUTOMOBILIŲ FINANSAVIMAS.

Bankiniai procentai. Nauji automobiliai 4% — vartoti — 6%. Veikia Notariatas. Smulkesniai ir nemokamai informacijai gauti skambinkite, rašykite, uželkite —

JONAS KIRVAITIS

INTERSTATE INSURANCE AGENCY

6108 So. Ashland Ave., Chicago 36, Ill. Tel.: WALbrook 5-5671

BRUNO
kepyklos gaminiai
bąigia užkeriauti Čikagos rinką, nes

Kas Valgo Bruno Duoną
Visad Žydi Kaip Aguona

Bruno Maciaskas
3339 Lituania Ave. Telef.: CLifside 4-6376

TEODORAS RALKEVIČIUS

Sausio 24 d. Čikagoje, po sunkios ligos, mirė Teodoras Ralkevičius, Amerikoje išgyvenęs 7 metus.

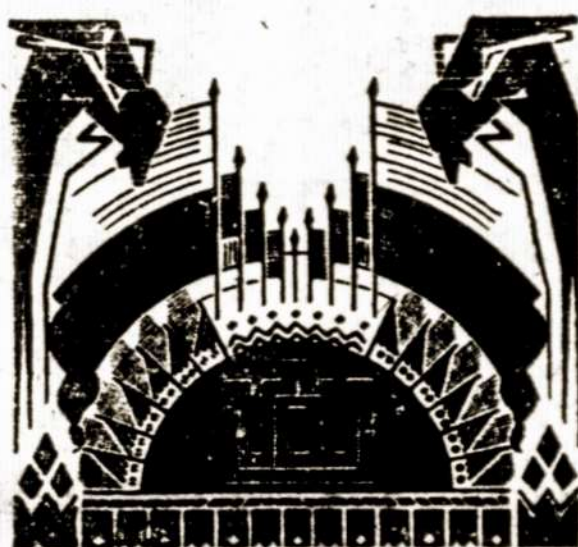
Gimė 1884 m. rugpjūčio 15 d. Krekenavoje, tarnautojo šeimoje. Jaunatvę praleido Liepojuje, kur ir baigė pradinę ir technikos mokyklą — mechanikos skyrių. Karo metu atsidūrė Rusijoje, o po karo grįžo ir apsigyveno Vilniuje. Specialistų trūkumas didelis, nors ir sąlygos siūlomos geros į Lenkiją, bet pasirinko Lietuvą.

Nuo pat pirmųjų dienų, kai 1923 m. Klaipėda buvo atvaduota, paskirtas į Klaipėdą, perimti Klaipėdos geležinkelio depo, kur išbuvo iki 1939 m., iki Klaipėdos pagrobimo, eidamas techniko — depa meisterio, pareigas.

Kaip gyvenime, taip ir darbe buvo sąžiningas ir gana darbštus, ką ir vadovybė įvertindavo pagyrimais. Pareigos nebuvo lengvos, nes reikėjo vadovauti didesnei žmonių grupei, bet sugebėjo su visais gerai sugyventi ir išlavuoti įvairius nesuipratimus ir nesklandumus.

Buvo giliai tikintis, visada nuo širdžia šypsena ir malonus su visais ir kito neužgaunęs. Nešė taurę ir sugyvenimą ne tik savo šeimoje, bet ir už jos ribų. Mylėjo mokslą ir vaikus visus išmokslino. Tai buvo reto būdo žmogus, kuris sugebėjo ne tik savo šeimos, savo vaikų širdyse, bet ir draugų tarpe pastatyti neišdildomą paminklą.

Paliko giliai liūdinčią žmoną, dukteris — Eugeniją ir Ireną ir sūnų Zigridą.

Tik ji tau bus saldi paguoda, tik ji tau bus širdy gyva, balta baltųjų vyšnių soduos, senolių žemė Lietuva.

Bern. Brazdžionis

Ne mokslo patentai ir ne septyneriopi talentai sudaro piliečių garbės vainiką, o darbas, darbas iš tikrų širdies motyvų.

Vaižgantas

Nekilnojamo turto pirkime —

pardavimo reikalais kreiptis:

Alg. BUDRECKAS

REALTY

4081 Archer Ave.

(prie California Ave)

Tel.: LAfayette 3-3384

Pavasariųjų, vasariųjų, sportinių, darbinų ir išėignių drabužių — didelis pasirinkimas, pas

H. SEIGAN

VYRIŠKŲ RŪBŲ IR BATŲ KRAUTUVĖ.

4622 S. Ashland Av., Chicago 9, Ill. Telef.: YA 7-1272

Čia gausite geras prekes pigesne kaina ilgesniam išimokėjimui be nuosimčių!

Mandagus patarnavimas lietuvių kalboje.

Krautuvė atdara: Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 val. ryto iki 9:30 val. vak., kitomis dienomis iki 6 v. vak. Sekmadieniais nuo 10 iki 2:30 val. Kalbame lietuviškai.

GYDYTOJAI

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas — 3148 West 63rd Street
CHICAGO, ILL.
Ofiso telefonas: Prospect 8-1717
Valandos: po pietų 1—3; vak. 7—9, tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadieniais ir sekmadieniais ofisas uždarytas.
BUTAS: 5241 W. 66th PLACE
Tel.: RE 7-7565

Tel: ofiso AR 6-0161

rez. GR 2-9203

Daktaras

JUOZAS BARTKUS

Gydytojas ir Chirurgas
2336 W. Chicago Ave.,
Chicago 22, Ill.

Val: 1—3:30, 6—9 p.p. pirmad., antradi, ketvirtadi, penktadi; 11 val. ryto — 2 val. p.p. šeštadi. Tik susitarus trečiadieniais.

WESTCHESTER

COMMUNITY CLINIC
Dr. VYTAUTAS DARGIS

ir

Dr. RIMAS VIENUŽIS

Adr.: 1938 So. Mannheim Road

Telef.: Fillmore 5-2727.

24-rius valandos medicinos

pagalbos.

Rentgenas.

pilna klinikinė laboratorija.

E. K. G., P. M. R. ir t. t.

24-RIŲ VALANDŲ

MEDICINOS PAGALBOS

TARNYBA

DR. JUOZAS PAUKŠTYS

DANTŲ GYDYTOJAS

4253 So. Archer Ave.

Įėjimas iš Whipple Ave.

Priėmimo valandos:

nuo 10 iki 12,

nuo 2 iki 6 ir nuo 7 iki 9 val.

Išskiriant trečiadienius

ir sekmadienius

šeštadieniais nuo 10 iki 4 val.

Telefonas:

ofiso LAfaet 3-4949

namų CE 3-7786

Vaistinė

Savininkas

Pr. A. Šimkus

3301 South Halsted Street

Tel: Virginia 9080 ir 908L

Didelis pasirinkimas įvairių kosmetikos dalykų ir malonus patarnavimas pačio savininko

Pr. Šimkaus.

JAUKIAI

REALIŠI

VAKARŲ

CICERO UŽEIGOJE

LITUANICA

pas TADĄ KAZIMIERAITĮ

Čia be gardžių gerimų ir skandžių, yra įvairių žaidimų:

4920 West 14th Str., Cicero 50,

Illinois. Telef.: TOWNhall 3-9601

NAUJA

MAISTO PRODUKTŲ

KRAUTUVĖ

649 West 119 St.

Sav. Juozas Bešonis

WA 8-2009 ir FR 6-6336

Pristato į namus, taip pat pobūviams ir parengimams maisto ir mėsos gaminius.

